

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Racun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

V spomin Franu Kocbeku

To je najlepše na svetu, če spoznaš značajnega, povsem prirodnega in za vse lepo navdušenega človeka. Že po par besedah se spoprijateljita in, če se poslej ne bi videla nikoli več, ostaneta vendar zvesta prijatelja kakor da sta najboljša znanca že dolgo vrsto let. S pokojnim Franom Kocbekom je bilo tako. Kdor je le enkrat prišel v njegovo družbo, ga ni mogel več pozabiti. Zato je imel dragi Kocbek nešteto prijateljev ne le po Sloveniji, temveč tudi po vsej Jugoslaviji in za njenimi mejami, — prijateljev, ki jih je globoko prevzela nepričakovana vest o njegovi smrti in v duhu romajo k njegovemu grobu in pri tem obnavljajo spomine na vse tiste lepe ure, ki so jih kdaj preživeli v družbi s pokojnikom.

V počitnicah, menda ravno leto dni pred pričetkom svetovne vojne, se nas je zbrala pogumna četica mladih študentov in smo sklenili pohod na Savinjske alpe. Zavaljo planinarskih izkaznic v svrhu popustov v planinskih kočah smo se morali prej zglasiti pri gornjegrajskem nadučitelju Franu Kocbeku. Z velikim spoštovanjem smo stopili v šolsko poslopje in nekoliko počakali v veži, okrašeni z neštetimi planinskimi slikami in lovskimi trofejami. In tedaj je prišel med nas Kocbek, visok, turistično opravljen kakor vedno, prijazno se smehljajoč, da mu je med govorom živahno migala gosta koničasta brada.

«Fantje, to je pa res lepo, to me pa res veseli! Le v planine! Zelo ste še mladi in le previdni bodite, pa boste nekoč vrli, izkušeni planinarji! Saj si ne morete predstavljati, kaj vse boste videli lepega!»

Tako nas je bodril, se šalil, nam napisal legitimacije in vedel pri vsakem imenu pripomniti, da nam pozna domači kraj, starše in sorodnike. V pol ure smo se pogovorili toliko, kakor drugače v pol dne in poslovili smo se od Kocbeka kakor najboljši prijatelji. Odtlej nam je bil vzor. Ves teden smo prebili v Savinjskih planinah, nabrali planik in tvegali nekaj tako drznih pohodov, da se še danes čudim, kaj vse zmore lahkomišelnost, brezskrbna mladina. In kadar smo se pozneje na celjski gimnaziji pogovarjali o planinah in snovali načrte za velike ture v bodočih počitnicah, vselej nam je bil Kocbek v mislih in smo ga nekam zavidali, da iz Gornjega grada lahko zahaja v prelepi planinski svet, kadar koli ga je volja.

Kocbekovo ime je takrat že mnogo pomenilo. Vsi, tudi najmlajši, smo vedeli, da je on odkril svetu lepoto Savinjskih planin, da je večina gorskih poti njegova zasnova, da je on snovatelj in graditelj večine koč v savinjskem planinskem svetu in s ponosom in hvalo smo ugotavljali njegovo veliko delo, kadar koli smo se znašli v prekrasnem domu na Okrešlju, ki ga je Kocbek po svojem velikem in zvestem prijatelju, nam nadvse naklonjenem graškem vseučiliškem profesorju doktorju Frischaufu, krstil za Frischaufov dom.

Ravno po zaslugah in prizadevanjih Frana Kocbeka, ki je v družbi zdaj že obeh pokojnih

prijateljev dr. Frischaufa in Piskernika nešteto krat premeril in obhodil vse predele Savinjskih alp ter o njih neutrudno pisal in skrbel za napredek, se je v letih pred vojno začel med našimi ljudmi tako naglo širiti zmisel za planinarstvo, za pohode v planinski svet, kjer se duša osvobodi vseh težav, kjer se napije lepote in okrepi za novo delo.

Takoj po svetovni vojni je Kocbek znova pričel s svojim delom. Ko je stopil kot nadučitelj v pokoj, mu je bilo na razpolago še več svobodnega časa, ki ga je pridno izkoriščal za svoje pohode in proučevanja. Venomer je bil v stiku s kmečkim ljudstvom, uživel se je vanj in bil med njim domač kakor z brati in sestrami. Pridigovati Gornjesavinjčanom in gorjancem, kaj jim je bil Fran Kocbek, bi se pravilo nositi kamenje na Ojstrico. Sami so ga najbolje poznali in brez razlike vsi spoštovali, saj pa je tudi on bil z vsakomur prijazen in šaljiv ter je z dobrim nasvetom pomagal, kjer je le mogel. Zanimal pa se je za prav vsa vprašanja. In ko smo nekoč ob volitvah čitali, da je postavljen za kandidata na napredni listi, je bila pač splošna sodba, da gornjesavinjska dolina ne premore sposobnejšega moža, ki bi bolje poznal vse njeno življenje, njene radosti in lepote, pa tudi njene težave.

Nekoč pozneje sva se s Kocbekom srečala na velikem planinskem prazniku v Kranjski gori. E, še se me je spominjal! Življenje ga je malo upognilo, toda njegova volja, šaljivost in duhovitost so bile neizčrpne. Kmalu nato smo nekoč poveseležili v Gornjem gradu, Nepozabne urice, ko nam je Kocbek pri-

povedoval svoje planinske doživljaje in jih solil z izvrstnimi dovtipi in veselimi prigodami.

In tega moža, ki je vse življenje ohranil vesel temperament ter premogel mnoge opasnosti v planinah, je pretekli teden ugonobila kratka bolezen. V starosti 67 let je ta močni, in sicer tako zdravi mož podlegel pljučnici. Globoko je po vsej Dravski banovini učinkovala vest o njegovi smrti. V soboto so Frana Kocbeka položili k večnemu miru na gornjegrajskem pokopališču. Navzlic slabemu vremenu so prišli blagega pokojnika kropiti in spremit k trajnemu počitku mnogoštevilni domačini, prijatelji iz raznih krajev in razni zastopniki. Pogrebne obrede je opravil župnik Šlander, domače pevsko društvo je zapelo večno lepo žalostinko «Vigred se povrne», ob odprtem grobu pa je poveljal pokojnikove zasluge dr. Kalan iz Celja, potem sta se pa še poslovila šolski upravitelj Korban in načelnik Sokola dr. Rak. Pevci so zapeli še «Blagor mu», nato je planinsko cvetje in zelenje zasulo njegovo krsto.

Da, zlata duša je bil pokojni Fran Kocbek — in če je že usoda tako namenila, da je kremeniti mož moral mnogo prerano v grob, naj mu bo lahek počitek ob vznožju toliko ljubljenih planin. Nešteti njegovi znanci ga bomo ohranili v najlepšem in najčastnejšem spominu, zgodovina pa bo morala vedno beležiti njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil kot planinar, šolnik in pisatelj. A Savinjske planine bodo odslej samevale in kadar nas bo zopet zanesel korak v njihovo prelestno kraljestvo, vselej se nam bo stožilo ob misli: nepozabnega Kocbeka ne bomo srečali nikoli več!

D. Ravljen.

Politični pregled

Ministrski predsednik, general Pera Živkovič, je bil pretekli teden na daljšem nadzorstvenem potovanju po našem Primorju in junaški Črni gori. Ob tej priliki je imel več zelo pomembnih govorov v raznih mestih, kjer je orisal smernice politike naše vlade ter znova podčrtal njeno trdno voljo, da bo v soglasju z zgodovinskim kraljevim činom z dne 6. januarja izvedla

popolno jugoslovenstvo na vseh področjih.

Krepke in odločne so bile besede, ki jih je govoril predsednik vlade. Nikdar več se ne bo vrnila naša država na pota zablode. Vsi Jugosloveni moramo po 6. januarju združiti v bratski slogi vse sile samo za delo, za procvit in napredek naše velike jugoslovenske domovine. Posebno je še podčrtal predsednik velik pomen zgodovinskega čina, ki se bo odigral 6. septembra v Beogradu, ko bodo sprejeli junaški polki naše hrabre vojske

nove državne zastave

ter shranili v vojnem muzeju s tolikimi znamenji ovenčane srbske zastave, pod katerimi

so umirali in se borili za uedinjenje in osvobojenje Jugoslovenov najboljši sinovi našega naroda.

Predsednik vlade je bil sprejet, kamorkoli je prišel, z največjim navdušenjem. Jugoslovenski narod, ki prebiva na obalah modrega Jadrana, je znova pokazal, kako dobro razume veliko delo predsednika vlade za ozdravljenje naših razmer in s kolikim razumevanjem sprejema vsak ukrep vlade za popolno izvedbo jugoslovenskih idej.

Podpis sinajskih dogovorov

o skupnem nastopu pri prodaji poljedelskih pridelkov Jugoslavije in Rumunije je izzval v svetu največje zanimanje. Ves svet vidi v tem silno pomembno odločitev. Svetovno časopisje piše o tem koraku kot o činu, po katerem se morejo mnogo naučiti tudi druge velike in močne države. Podpis teh pogodb pa je odmeval tudi v sosedni Avstriji, kjer so sklenili vpeljati državni žitni monopol, tako da bo imela država v svojih rokah vso trgovino z žitom in moko, kakor v času svetovne vojne. Slični zakon je sprejela tudi litviška vlada, ki bo ustanovila velika skla-

dišča, v katerih bo nagomilila vse žito, pokupljeno od domačih seljakov.

v Avstriji

so se razmere poslednji čas nekoliko pomirile. Oster nastop proti voditelju avstrijskih fašistov, majorju Pabstu, je razgrajče toliko iztrezil, da so se pričeli pogajati z zveznim kancelarjem dr. Schobrom, ki je že ponovno pokazal, da ne pozna šale, ter so se z njim sporazumeli. Obljubili so med drugim, da s prirejanjem bojnih pohodov ne bodo več izzivali socialistov in da bodo pri prihodnjih volitvah podpirali meščanske stranke v njihovi borbi proti socialistom ter se odrekli misli glede ustanovitve lastne stranke.

V Nemčiji so sredi volilne borbe.

ki se vrši v znamenju popolnega razkroja nemških strank. Posebno so prizadeti nemški nacionalci, ki jih vodi Hugenberg. Ta mož še vedno ne more razumeti, da so Nemci izgubili vojno in da so minuli časi, da bi svetu ukazovali razni Bismarcki, ki so napravili že itak dovolj škode. Hugenbergova stranka, ki je bila ena najmočnejših, je v popolnem razkroju. Zapuščajo jo najboljši poslanci, ki ustanavljajo nove stranke. V njej so ostali samo tisti, ki se ne upajo brez Hugenbergovega denarja samostojno nastopiti pri volitvah.

Žalostno se je končala tudi akcija za ustanovitev nemške državne stranke, ki naj bi združila predvsem nacionalne meščanske sloje, ki zagovarjajo sodelovanje pri izgradnji povojne, demokratske Nemčije. V to stranko, ki bi imela gotovo lepe izgleda na uspeh pri volitvah, so vstopili samo demokrati, pa še ti ne vsi, ter člani omladinske organizacije «Mladonemški red», dočim je nemška ljudska stranka, iz katere je prav za prav izšla misel za ustanovitev državne stranke, odklonila sodelovanje.

V Franciji je teden dni trajala velika stavka delavcev v tovarnah za tekstilno blago.

Stavkalo je nad 200.000 delavcev.

ki zahtevajo, naj delodajalci nosijo povišane izdatke za brezposelno, starostno in bolniško zavarovanje, ki je bilo zadnje čase prenovljeno s posebnimi zakoni. V borbi vodijo delavce socialistične strokovne organizacije. Kakor povsod, kjer vladajo napete razmere, so tudi v tem primeru poskušali pristaviti svoje umazane lončke komunisti ter hoteli na račun drugih uganjati svojo škodljivo agitacijo. Ščuvali so delavce k spopadam in bi jih najbrž tudi zavedli, če ne bi socialisti pravočasno in spretno preprečili teh njihovih zlobnih načrtov s tem, da so se rajši pogodili z delodajalci ter ustavili stavko.

V Ameriki imajo strašno sušo in vročino,

kakor kje v Afriki. Skoro šest tednov ni padlo kaplje dežja ter je uničena domala vsa letina. Škoda je neizmerna. Po nizkih cenitvah pravijo, da presega eno milijardo dolarjev ali 56 milijard dinarjev, to je toliko, kolikor porabi naša država za vse svoje izdatke v štirih letih in pol. Višina te škode je velika celo za ameriške pojme in so ameriški gospodarski krogi v velikih skrbah. Vlada je odredila za prvo pomoč 100 milijonov dolarjev, ki jih bodo trošili predvsem za nabavo krme za živino, ki mora sicer poginiti, ker je vsa krma uničena.

Na Kitajskem so

učenci boljševikov s strašnimi grozodejstvi

zaprepastili ves svet. Sicer tudi tako imenovani narodni generali niso bili baš izbirčni pri načinu vojskovanja, ki je po grozodejstvih prav azijsko, vendar pa so kitajski komunisti prekosili vse. Saj so samo v mestu Čangsu, ko so ga osvojili, v nekaj urah poklali kakor živino 6000 otrok, žená in starcev ter postrelili vse vojne ujetnike. Misijonarjev, ki so jih ujeli, seveda tudi niso štedili ter so jih mučili na zverinski način do smrti.

Jugoslovenska manifestacija na Brezjah

Na poziv osrednjega odbora «Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne» so se zbrali v nedeljo na Brezjah slovenski bojovníki ter imeli svoj običajni vsakoletni tabor. To pot je bila svečanost združena z odkritjem spomenika v svetovni vojni padlim Brezuičanom. Po službi božji, ki jo je opravil kurat g. Bonač, so se udeleženci tabora, več tisoč mož, fantov in žená, zbrali na obširnem trgu pred cerkvijo.

Po govoru predsednika odbora za postavitev spominske plošče, g. Antona Freliha, je stopil na govorniški oder podpredsednik zveze g. Orehek in se v lepo zasnovanem govoru spominjal vseh padlih tovarišev ter prerano umrlega predsednika, majorja Colariča, ki je tolikokrat pozival na tem mestu bivše borce k delu za narod, kralja in državo. Po spominu na mrtve tovariše pa je v izbranih besedah očrtal naloge zveze za bodočo dobo in delo, ki mora biti usmerjeno predvsem k temu, da bodo slovenski bojovníki kakor en mož tvegali v primeru potrebe svoje življenje in svojo kri za ohranitev s tolikimi žrtvami priborjene svobode in enotnosti naše države.

Po odkritju in blagoslovitvi plošče je pozdravil zbrane bojovníke zastopnik naše vojske, podpolkovnik g. Dušan Jorgovič, ki je žel za svoj govor burno odobravanje zbrane množice, ki se kar ni hotelo poleči, dokler ni po pozdravu zastopnika sreskega poglavarstva g. Černaka deklamirala gospodična Pavla Prešernova lepo prigodno pesem. Nato je zapel pevski zbor «Oj, Doberdob, slovenskih fantov grob», ki je globoko ganila vse zborovalce.

Globok odmev je zapustil tudi jugoslovenskega duha prežeti govor g. Jožeta Pirča, ki je pozival zborovalce k složnemu delu za narod, državo in kralja ter jim sporočil, naj potrdijo narodu veliko resnico, da smo vsi en

M. Silvester:

Na potih usode

(Dalje.)

Početje Uskokov pa je opazovala starka skozi skalno razpoko vrh Poganske jame in se smejala brezmiselnemu delu, kajti potrebovala je le mal napor, da je odstranila tanko poščo, ki je zapirala vhod v skalno votlino. Ker pa je plošča tako naravno zapirala luknjo in ni kazala na zunaj nič sumljivega, ker je bila pokrita vrhu tega še s plastjo mahu, se ji ni bilo treba bati, da iztaknejo njeno skrivnost.

Starki pa se tudi ni bilo bati lakote, kajti za denar se je dobilo v Karlovcu vse, kar je pozelelo njeno srce, in denarja ji zaenkrat še ni nedostajalo. Če ji je zmanjkalo mesa, je vzela v roko svojo staro, a zanesljivo puško ter šla v samostanska lovišča, kjer je bilo dovolj jelenov in srn. Ustreljeno divjačino je znala spretno razkosati ter jo znositi nato v temni noči kos za kosom previdno v svoje podzemsko kraljestvo. Navadno je imela koncem jeseni že celo zalogo vseh potrebščin, posebno suhega mesa, in ji ni bilo treba zapustiti skrivnega domovanja. Skrbela je tudi za zadostno zalogo lojevih sveč in kuriva. Drv je potrebovala bore malo, ker si je pomagala s premogom, ki ga je imela v stranskih rovih v zadostni množini. Poleg tega sta ji dajali toploto dve veliki medvedji koži, katerih nosilca je sama položila na dlako. Starika ni poznala dolgočasje. Ko je opravila dnevno svoje pobožnosti in počaščenja duš svojega očeta in Hasana, je izkoristila ostali čas s čitanjem debelih, v usnje vezanih knjig, z domačim delom, varenjem raznih snovi ali pa z raziskovanjem jame. Pri neki taki priliki je našla rov, po katerem je prišla

daleč v notranjost gore. Rov je imel izhod v bližini potoka Sošice. To ji je prišlo prav, da ji odslej ni bilo treba zapuščati za seboj kakih siedov v bližini ječmeniškega gradu in so ji bili omogočeni pohodi v svrhu nakupovanja in na lov.

Po nekaj mesecih so že pozabili ječmeniški prebivalci na čarovnico, kajti menili so, da je že davno umrla od glada, ker so ji zabili in zadeli vse izhode. Le takrat, kakar je njih nebogljena deca delala prevelik hrup in zgago, so se jezne maniče pomagale s tem, da so jo strašile s ciganko in s v podzemlju priklenjenim zmajem. In to je za nekaj časa zaleglo.

II.

Dolgotrajni in pusti zimi je sledila lepa pomlad. V zadruzi na ječmeniškem gradu je zavladao veselo razpoloženje ob pogledu na zeleno bukovo vejico, ki jo je prinesel s seboj iz doline se vračajoči vojščak. Sedaj je bil vsaj podan up, da kmalu uzrejo zmagoviti pohod zelenega Jurja tudi na tej samoti. V gorah se spreminjajo letni časi docela drugače kakor v dolini. Toplemu poletju s hladnimi nočmi sledita v gorah že pred sv. Martinom zima in sneg, dočim dolinci še pridno orjejo in sejejo ozimino. Ko pa še ležijo v gorah debele plasti snega in kažejo samo prisojne lege nekaj kopne zemlje, cveto v dolini že prve pomladne cvetke, čmrlji in citronček pa že letata pridno okrog. V gorah je zima dolga in prehod iz pomladi v poletje in iz jeseni v zimo je jako nagel, da, skoro nenaden. Danes najkrasnejši jesenski dan, jutri že pokrivalo snežne plasti visoke vrhove.

Kdo naj torej zameri ječmeniškemu prebivalcem nedolžno veselje, zlasti če se upošteva, da so morali preko zime jako skromno živeti, včas

skoraj stradati, ker jim je podtaknjen požar uničil skoro ves žitni pridelek. Pomagali so jim sicer znani graščak Lenkovič in sosednji graščaki z nekaj tonami živil, kar pa je bilo vse premalo za tako veliko družino.

Ko je ravno prispelo zelenje do vrha Gorjancev, je prejel hetman Delsimonovič poročilo, da ga v kratkem obišče na njegovem gradu mladi namestnik poveljnika pograničnih čet, baron Herbert Turjaški. To vam je bilo iznenadenje in razburjenje. Hetman sicer ni bil tačas še plemič vendar se je kaj rad štel za takega. Tudi hetmanova soproga ni marala zaostati in je hotela pogostiti odličnega gosta kar najbolj mogoče. Dočim je hetmanica skrbela, da se izpopolnijo zaloge jedil in pijače, je imel opravka hetman s svojimi dečki, da jih pokaže v kar najbolj ugodni luči. Kmetu zarjavi plug, ako z njim dolgo ne orje. Tudi ječmeniški dečki so imeli zarjavelo bojno opremo in so jo snažili navadno samo na glavah Turčinov. Toda sedaj se bo pač treba pokazati. Zato se je snažilo, ličilo in brusilo, da je bilo veselje. Že nekaj dni po prejetem poročilu so se svetile čelade, oklepi, kopja in arkebuze kakor da je vse novo. Trdnjavo so osnažili temeljito in postavili so vse pripomočke na svoja mesta, kakor je to bilo običajno pred napadom. Še tista dva topova malega kalibra so temeljito očistili in ju postavili na nova okvira, poleg pa nagromadili kroglice in posode s sekanim svinčcem. Seveda so namazali tudi verige in kolosa pri dvigalnem mostu, da se je vršilo spuščanje in dviganje mostiča z lahkoto, da, skoraj brez vsakega ropota. Pregled čete, ki ga je izvršil hetman nekega popoldne, je uspel v njegovo popolno zadovoljstvo in po končanem obhodu se je mož zadovoljno smehljal, kar sicer ni bila njegova navada.

narod, ene krvi in ene misli. Za njim sta pozdravila bojovnike še brezniški župan g. Valentin Tonejc in zastopnik invalidov g. Tomc, ki je še enkrat proslavljal spomin pokojnega majorja Colariča. Kot zadnji govornik je nastopil kurat g. Bonač, ki je pozdravil zbrane može in fante, naj vplivajo na mladino, da se bo preporodila v duhu medsebojne ljubezni ter se odrekla škodljivim običajem, ki so vse prej kakor v ponos našega naroda; predvsem pijančevanju ter nesrečnim pokoljem z noži in koli.

Po zaključku slavnosti na trgu pred cerkvijo se je vršilo skupno kosilo, pri katerem je bilo med sviranjem neumorne železničarske godbe «Sloge» izrečenih več pozdravnih govorov. Proti večeru so se udeleženci pričeli razhajati ter je bil na vse vlake zelo velik naval kljub temu, da ni bila dovoljena polovična vožnja. Bil je to zopet lep dan tovarištva naših mož in fantov iz svetovne vojne.

DOPISI

LAŠKO. V ponedeljek, 4. t. m., je poslovala v uradnih prostorih tukajšnjega sreskega načelstva tehnična izpraševalna komisija kr. banske uprave za opravljanje vozaških izpitov pod vodstvom g. inž. Štolfe. Dopoldne so se vršili teoretični, popoldne pa praktični izpiti. K preizkušnji se je prijavilo 16 kandidatov, med temi 13 iz Laškega in po 1 iz Hrastnika, Trbovelj in Celja. Z uspehom je opravilo izpit 14 kandidatov. Izmed Laščanov so to gg.: Cilenšek Josip, Kokol Adolf, Kokol Fran, Vidmar Drago in Vidmar Ferdo za motorna kolesa; Majcen Fric, König Fran, Pfeifer Fran, Sommer Karel, inž. Schmiedinger Fran in Hrouda Karel za automobile.

SMREČJE NAD VRHNIKO. Na praznik, dne 15. avgusta, bo posvetitev novega zvona pri naši podružnici in kakor običajno cerkveni shod Velikega Šmarna. Ob pol 10. bo blagoslovitev, ob 10. slovesna sv. maša s cerkvenim govorom in

darovanjem za zvon. Zvonovi so: I. C, 1500 kg leta 1890., II. E, 700 kg leta 1929., III. G, 480 kg leta 1725. od Sv. Treh Kraljev (Vrh) in IV. A, 338 kg leta 1930. Za izletnike so naši kraji najbolj priljubljena točka, ker nudijo krasen razgled na pol ure oddaljeni Vrh Sv. Treh Kraljev in slovenske kraje v Italiji kakor tudi proti Ljubljani.

SV. ANA POD LJUBELJEM. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo se marljivo pripravlja na svojo prireditev, ki bo dne 15. t. m., v primeru slabega vremena pa 17. avgusta. Na sporedu so prav zanimive stvari. Igrala bo godba koroških Slovencev iz Roža. Prireditev bo ob 3. popoldne na vrtu tov. Ivana Ankeleta. Sosednja društva prosimo, naj na ta dan ne prirejajo veselice in naj pridejo posetit našo prireditev. Avtobusne zveze z Ljubljano, Kranjem, Bledom in Celovcem so prav ugodne. Vsakdo bo prišel na svoj račun in mu bo mali trud z bogatim užitek poplačan. Za izletnike je to lepa prilika za obisk Karavank.

OPLOTNICA. Sokolsko društvo v Oplotnici bo imelo v nedeljo, 17. t. m., ob pol 16. na vrtu gostilne Varl-Kunej svoj redni letni nastop, kateremu bo sledila vrtna veselica ob sedolevanju mariborske sokolske godbe. Pripravljen bo bogat srečolov, ples in druge raznoterosti. Za lačne in žejne bo v dovoljni meri preskrbljeno. Sokoli in prijatelji sokolstva, ta dan v Oplotnico! S Konjicami posluje redna avtobusna zveza k večini vlakov in vsem avtobusom proge Maribor-Celje. Planincem, posetnikom Vintarjeve kočice na Pesku se ob proslavi prve obletnice 15. t. m. nudi istočasno ugodna prilika, da se seznanijo z južnim delom Pohorja in Oplotnico, kamor je od

Peska ob Oplotnišici mimo Cezlakovgea granitoma prav zložna pot. Na svidenje, zdravo!

ŠMIHEL PRI NOVEM MESTU. Ze zopet smo imeli tatove. Sivilji Franci Kotnikovi je vlomil tat v stanovanje, ko je bila pri maši, in ji odnesel 500 Din. Nekomu so bile pokradene kokoši. Po njivah pa tu in tam zmanjka ali fižol ali krompir. Pravemu tatu je težko priti na sled, sicer pa najbrž obstoja tatinska družba v Šmihelu samem, ki je že povsod razvpit kot tatinska zalega. Po dvakrat je bilo vmlajeno pri g. Plešku, v cerkev in pri gdč. Kotnikovi. Zaklepajte in pazite na stanovanja! Treba bo vsaj orožniške postaje prav tu v Šmihelu. — Pri kandijski bolnici sta se 10. t. m. domala po-šesrečila v mirni Krki neki gospod in neka gospodična, ker se jima je prevrnil čoln in sta bila oba pod njim. Zahvala gre samo usmiljenemu bratu iz bolnice, ki je skočil v tiho Krko ter rešil oba. — Cesta iz Šmihela mimo Znančevega mlina vpije po popravilu. Če greš ponoči brez luči, si v nevarnosti, da se pobiješ. Tudi pred župniščem je cesta v takem stanju, da se Bogu smili. Ne vemo, kdo je dolžan skrbeti za njeno popravilo in tudi ne, čemu se plačujejo davki za ceste.

TREMERJE. V nedeljo, dne 10. t. m., smo se zbrali v vasi Tremerjih zaradi ustanovitve društva z namenom, da si bomo obličili duše in da bomo dohajali tok časa. Naše društvo ima zaenkrat dve sekciji: pevsko in tamburaško. V prvi vrsti se moramo zahvaliti za ustanovitev prepotrebne društva g. R. Božiču, ki nas je zbral, ustanovil društvo in postal prvi predsednik, mož

Bilo je proti večeru, ko je naznanil stražar v stražnem stolpu, da se bliža gradu četa jezdecov. Hetman je hitel takoj k oknu, da vidi na lastne oči, če res prihajajo visoki gosti. Komaj je mogel pogledati na jezdece, ki so pravkar jahali po pobočju proti gradu, se je že uveril, da to ne more biti nihče drugi, kakor hrabri vitez Turjaški s svojim spremstvom. Hitro je stopil k obešalu, si nataknil na glavo širokokrajni klobuk, za katerim sta vihrali dve črni nojevi peresi, pripel hetmansko belordečo šerpo iz svilene tkanine z zlatimi rescami ter opasal težki meč, ki je tičal v usnjati in svetlo okovani nožnici. Na hodniku je hetman srečal ženko Ljubico, ki se je kar prestrašila, videč svojega soproga v hetmanski opremi. A on se je le nasmehnil, poljubil svojo ženko na čelo in ji tiho šepnil v uho: «Je že tu!»

Ljubica se je samo zasukala na peti in izginila v svoje svetišče, kakor je imenovala svojo sobo. Ženske so gizdave, hočejo ugajati in biti občudovane. Tudi Ljubica ni delala v tem pogledu nikake izjeme. V tem ko je korakal hetman proti vhodnim, še zaprtim vratom, je hitela Ljubica oblačiti bogato nakiteno obleko, kakršne bi bila vesela marsikatera plemkinja. Rog stražarjev je naznanil prihod jezdecov pred most. Stražar na stolpu pa je zaklical došlecem skozi lino:

«Hajo! Kdo ste in kaj želite od nas?»

Jezdec v ospredju, čigar obraz je obrobila gosta črna brada, je odgovoril: «Prijatelji smo! Povej hetmanu, da ga čaka pred vrati baron Herbert Turjaški in njegov vojni oproda graščak Lenkovič.»

Straža se je odmaknila od line. Od grajskih zidov so odjeknila kratka povelja, most je z lahkoto zdrčal navzdol in med vrati se je pokazala visoka postava Delsimonoviča, ki je hitel jezdecem nasproti. Pozdrav bojovnikov, pred ka-

terimi so trepetali Turki, je bil kratek in iskren. Hetman je vodil nato svoja gosta k četi, ki je stala v zboru, lepo zravnana sredi dvorišča. Baron Turjaški in Lenkovič, kakor tudi ostali jezdeci so razsedali in pozdravili vojnike z navdušenimi besedami, katerim je sledil gromovit hurá vojščakov. Starima vojščakoma so se kar iskriale oči ob pogledu na te hrabre dečke, ki so izvršili že toliko divnih junaštev.

Na stopnjišču, ki je vodilo v prvo nadstropje, je ogovorila goste hetmanova soproga, ki sta jo nato pozdravila Turjaški in Lenkovič z ljubeznivimi besedami in ji poljubila roko, kakor je bilo to običajno v tistih časih.

* * *

Zvečer najdemo goste zbrane v sprejemni sobani ob težki hrastovi mizi pri izbrani jedi in pijači. Baron Herbert Turjaški je bil zelo zgovoren vitez in je opisoval svojo mladost v pestrih barvah. Zlasti se je spominjal potresa, ki je razrušil grad njegovega očeta na Turjaku, svojega študentovskega življenje na Dunaju in običajev in vežb na vladarskem dvoru v Cleveu ob Renu. V živem spominu mu je ostalo službovanje v obmejni straži pod poveljstvom Janeza Lenkoviča, ki ga je izuril za hrabrega borca in dobrega vojskovodjo. Zato je bil vdan z vso ljubeznijo svojemu učitelju. Kot borec se je odlikoval v neštetih bitkah, dokler ni prejel zasluženih lovorjevih vencev. Že leta 1548. je postal kapetan v Senju, leta 1557. pa je bil povišan za namestnika vrhovnega poveljnika pograničnih čet. Toda žilica mu še ni dala miru in strmel je še za višjo slavo in višjim odlikovanjem.

Večerna zabava hetmana in njegovih gostov je bila sijajna, ker so si imeli ti hrabri možje povedati precej krvavih doživljajev. Šele, ko so

že nekoliko pordela lica od zaužite kapljice, se je zasukal pogovor na bodoča podjetja proti Turkom. Baron je razvil cel niz dobro premišljenih načrtov in se je zlasti zavzemal za načrt, da je treba iskati sovražnika za domačim ognjiščem v Bosni, nikakor pa se ne sme dati Turkom prilike, da bi sami napadali. Jel je prigovarjati hetmanu, naj ga še on podpira pri njegovem stremljenju. Hetman bi bil v svojem navdušenju gotovo privolil in se zvezal z baronom, toda premislil si je dati takoj svojo besedo, kajti pogled na blagi obraz njegove ženske in na njene proseče oči ga je presunil globoko. Poleg tega se je še spomnil na tisto čudno prerokovanje stare čarovnice, ki ga je zdaj za trenutek le obvladalo. Spretno se je izmuznil na ta način, da je obljubil Turjačanu pomoč s praporcem najizbranejših junakov, ki jih bo vodil mladi in kakor lev hrabri praporščak Niko Markušič. Slednjega je dal nato hitro poklicati, da ga predstavi baronu.

Stopil je v sobo vitek uskoški junak, čigar mlado lice je pačila široka, od zaraščene rane izvirajoča brazgotina, ki mu je potekala preko desnega lica. Dečko se je čutil počaščenega z nalogo in hitel je zopet med svoje Uskoke, da izbere izmed njih 50 zanesljivih prostovoljcev.

Z baronom je prispel na Ječmenišče tudi duhovnik v nenavadni duhovniški obleki. Dokler so govorili možje-vojščaki, se ni vtilkal v njih pogovore, temveč samo s sklonjeno glavo gledal pred sebe. Dočim mu je staval baron semtertja kako vprašanje, ga navzočni graščak Lenkovič niti pogledal ni. Hetmanovi ženi se je to ravnanje zdelo jako neobičajno, ker pač ni slutila, da je Lenkovič vnet katolik, nasprotno pa da je baron zagrizen luteran. Čula je bila sicer že marsikaj o lutrovski veri, ki je pridobivala med ljudstvom vedno več tal, zlasti plemstvo, za ka-

na mestu, pravi narodni delavec. Tremerje bi lahko bilo važnejši kraj kakor je; prosili smo za železniško postajo, dobili je nismo, zato ne, ker manjka prizadevnih mož. Iz Celja je v Tremerje dobro uro hoda, torej bi bil to za Celjane in tujece v poletnem času zelo primeren kraj za popoldanske oddihe in bi se z večernim vlakom mogli vračati v Celje. Imamo pa še mnogo drugih važnih razlogov, ki bi nam gotovo pomagali do cilja. V našo vasico bi se stekal življenj z vseh hribov v okolici. Zato bo le treba sčasoma ukreniti kaj primernega, da ga dosežemo.

PLANINA NAD SEVNICO. V torek, dne 5. avgusta, smo spremili k večnemu počitku zemeljske ostanke g. Jerneja Koprivca, posestnika na Brdem. Dolgo je bolehal, iskal v bolnici tri mesece pomoči, ki je pa ni našel. Sam si je želel dati nogo odrezati, ker je mislil, da bo še ozdravil. Njegova največja želja je bila, še enkart ozdraviti in priti v svojo hišo. Žal se mu ni izpolnila. Hiral je vedno bolj in kljub še ne previsoki starosti — 68 let — je v nedeljo ob pol 12. zatisnil svoje oči. Pripeljali so ga iz celjske bolnice na njegov dom in tam položili na mrtvaški oder. Pogreb je bil velik, kar priča, da je bil pokojni Jernej povsod priljubljen in miren. Hvala vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, posebno tukajšnjemu g. župniku, g. upravitelju in cenjenim pevkam za žalostinko ob odprtem grobu. Rajnik zapuščca ženo in devet odraslih otrok, med katerimi je pet vojakov. Bodi pokojniku zemljica lahka, Bog pa dober plačnik. Vsem žalujočim naše globoko sožalje!

ŠT. VID PRI PLANINI. Dne 1. avgusta smo spremili v prezgodnji grob pridnega mladeniča Florijana Doberška iz Mange. Kruta smrt mu je pretrgala nit življenja v cvetu mladosti, saj je komaj dopolnil 16 let. Ponesrečil se je pri mlačvi tako hudo, da mu ni bilo več pomoči, dasi bi bil še tako rad živel. Najsrčnejša zahvala g. kaplanu, ki je prišel deliti sv. zakramente ob tako slabem vremenu. Florijanček je potem čez nekoliko ur izdihnil svojo blago dušo. Velika je žalost za starše ki so izgubili pridnega, ubogljivega otroka, prav tako pa tudi za bratce in sestrice, ki so ob grobu plakali: »Florijančka ni več!« Silno ža-

lostjen je bil tudi starejši brač Ivan, ki služi kot kaplar v daljni Srbiji in se ni mogel udeležiti pogreba ljubega bratca. Prišel je pač domov, a prepozno. Šel je na njegov grob in se bridko razjokal. Kako priljubljen je bil rajnik, je pričal njegov pogreb. Od blizu in daleč so hodili fanta kropiti in krasiti s cvetjem mrtvaški oder. Dragi Florijanček! Ker ti nismo mogli pomagati, da bi še okrevala, ti pa želimo onkraj groba večno srečo!

MALA NEDELJA. Velika tombola Društvenega doma se bo vršila nepreklicno na angelsko nedeljo, 31. avgusta, ob 3. popoldne. Obsezala bo veliko število dobitkov, kakor zlato uro, vrečo fine moke, moške in ženske obleke, odeje in razne druge predmete, ki bodo vsi pred tombolo javno razstavljeni. Tombolske karte so po 3 Din. Vsakomur se priporoča, da kupi karte že v dneh pred tombolo. Po tomboli se bo vršila veselica s plesom.

CVETKOVCI. Prejšnjo soboto okrog 2. ure zjutraj, kakor smo že zadnjič kratko poročali, smo začuli plat zvona, v vasi sami pa opazili požar. Kmalu nas je bilo precej na licu mesta ter smo s strahom opazovali Marinovo stanovansko in gospodarsko poslopje v plamenih. Brž nato se je vnelo sosedno Dominkovo gospodarsko poslopje. Domači gasilci so bili takoj na mestu, neverjetno naglo za tem so došli gasilci od Svete Marjete, iz Gajevc in Trgovišča. Marinova stavba, krita s slamo in lesena, je skoraj do tal pogorela, oziroma od nje ni ostalo drugega nego zoglenele stene. Zgorelo mu je tudi kolarsko orodje, perutnina in svinje, dočim so bile krave pravočasno rešene. Kmalu bi bile tudi človeške žrtve. Hčerka Marija, ki biva s svojim sinčkom pri očetu na dopustu, je prenočevala na hlevih pod streho. Ponoči se je njen fantek nenadoma prebudil ter zakričal: »Kaj je to? Kaj je to?« Mati se je zbudila ter zagledala ogenj nad seboj. Brez pomišljanja je zgrabila fantka in bolj padla kakor zbežala po lestvi navzdol in med ognjem na prosto. Nekaj trenutkov nato bi bila rešitev nemogoča. Dominku sta zgorela ostrešje in vsa krma. Kakor smo zvedeli, krije škodo do četrтинke zavarovalnina. Dočim si bo Dominko še lahko pomagal, je zelo hudo za Marina — vdovca in čez 70letnega starčka.

O sušenju gob za prodajo

Prva leta po svetovni vojni je inozemstvo pokupilo naše suhe gobe ne glede na kakovost, da so le dišale po gobah. Že lani pa se je pokazala v trgovini s suhimi gobami izbirčnost, ki se bo letos nedvomno še poostrila. Zato naj bodo podeželski trgovci, ki nakupujejo suhe gobe, zelo previdni, ker jim izvozniki ne bodo odkupili zaloga ali pa bodo dobili zanje tako nizke cene, da lahko utrpe občutne izgube.

Le v bivši Štajerski in v nekaterih krajih Posavja so že iz dobe pred vojno vedno pravilno rezali in sušili gobe, dočim so drugod zaradi večjega povpraševanja postali nabiralci gob površni in nesnažni, da porežejo za sušenje tudi nagnite in črvive, celo neobrezane gobe. Tudi jih režejo na debelo in nenakomerno ter jih sušijo tako površno, da so umazanočrne.

Nedavno sem se tam pod Gorjanci o tem prepričal na lastne oči. Dva kmečka fantiča sta rezala pred hišo iz gozda prinesene gobane (jurčke), ne da bi jih prej obrezala, torej s prstjo in z nesnago vred. Tudi črvive in gnile kocene sta brez izbire rezala. Ko sem ju opozoril na nepravilno in nesnažno početje, sta se odrezala: »Saj jih ne bomo jedli mi, trgovci pa pokupijo radi vse«. Prav bi storil trgovec, da jih s tako nesnago odpoči, naj jo le sami pojedjo doma. V tem pogledu bi morali trgovci in tudi šole dati ljudem potrebnih navodil.

Ako hočemo, da bodo naše suhe gobe ohranile dober sloves v inozemstvu in nam prinašale lepe milijone na leto (povprečno dobe slovenske pokrajine okrog 25 milijonov dinarjev na leto za suhe gobe), je treba, da se drže nabiralci gob naslednjih navodil:

Za prodajo sposobne gobe so zaenkrat le užitni gobani: jur, globanja ali vrganj, bronasti goban in kostanjevka. Vse užitne gobe naj se nabirajo le v suhem vremenu, ne pa med dežjem ali neposredno po dežju. Nabirajo naj se le zdrave, še trdne, ne pa prestare, črvive in mehke gobe. Goba naj se takoj ob-

terim so višji sloji kar rinili v njo. Pa tudi med duhovništvom se je dobilo več odpadnikov. Slednjim je bil svečeniški poklic dober le za kruh, niso pa bili prepričani duhovniki; zato so silili vedno le tja, kjer se je dalo kaj zaslužiti. Saj je Ljubica čula celo to, da je opat Leonhard Hofstetter oddajal župnije, ki so spadale pod območje kostanjeviškega samostana, lutrovim reformatorjem v zakup...

Zdajci se je obrnil baron Turjaški k pridigarju in rekel: »Kako srečo nam prerokujete, gospod predikant?«

Lutrovski duhovnik je dvignil glavo, zavil kakor v globoki pobožnosti svoje oči proti stropu in dejal po kratkem preudarku: »Vzvišeni gospod baron! Vam je sijala že ob rojstvu najsrečnejša zvezda, ki še ne bo tako hitro zatonila za temne stene nesreče. Vaš pohod bo zmagovit, vaše zmage bodo slavne, kakor je zmagovit evangelij, ki ga mi oznanjamo! Moč vašega meča je nezmanjšana, dočim se povzpenja moč evangelija kvišku, dokler ne bo en pastir in ena čreda...«

Predikant je razumel svoj posel. Prišel je razmotrivati temelje reformirane Kristove vere in dogem iz povsem teološkega stališča, pobijal je zastarele nazore in povzdigoval načela in temelje nove vere v deveta nebesa. Razvnel se je vedno bolj in bolj.

Gračak Jurij Lenkovič je ves čas, ko je govoril protestantovski duhovnik, strogo opazoval hetmana in njegovo sopogo, kakor bi hotel zaznati, kakšen vtisk bo napravila govoranca protestanta na ta dva zakonca. Toda oba sta ostala mirna, ne da bi ju navdušile goreče besede protestanta. Ko je končal duhovnik-pridigar svoj govor, se je povzpел še baron do nekakih razmotrivanj o verskih zadevah, nato pa je jel opisovati velikanski razmah nove vere, ki se je

valila liki ogromen valjar iz Nemčije preko avstrijskih dežel proti jugu. Pripomnil je še, da je pač najbolje za vsakega posameznika, da se poda v naročje evangeljske cerkve, zlasti še za tiste, ki bi radi še kaj dosegli na tem ali onem svetu. Pri tem pa je pomenljivo pogledal hetmana, čigar najsrečnejša želja je bila: postati plemič. In ta želja je seveda bila znana tudi Turjačanu.

Zdajci se je oglašil še graščak Jurij Lenkovič, sin vrhovnega poveljnika Štajerske, Koroške in Kranjske, in dejal s trdim glasom: »Vsakdo naj živi in časti svojega Stvarnika v veri, ki jo je sprejel pri krstu. Nočem razmotrivati, katera vera je boljša, ker sta si v načelih skoro enaki. Sprememba dogmatičnih načel, pa ne znači spremembe vere. Če je bila nereformirana katoliška vera po volji mojim roditeljem, zakaj bi ne bila tudi meni? Še kot otrok sem iskal v nji utehe, kot zrel človek sem jo čislal, zakaj naj bi torej spreminjal to, kar sem spoznal za dobro; tudi ne najdem v reformirani veri nič bistveno boljšega, kar bi me vleklo k nji. Kot značajan mož ostanem torej pri tem, kar sem, in ne bom odnehal od tega niti za ped. Duševno zveličanje doseže vsakdo, kdor se ravna po načelih naše stare vere; druga pa je za dosego posvetnih dostojanstev! Tu ne govori nobeno versko prepričanje, ampak velja samo moč in njegova sposobnost. Kdor hoče s hinavščino in odpadom od vere zlesti navzgor, ni v mojih očeh nikak možak, temveč navaden breznačajnejš, na katerega se ne more nihče zanesti! Tak človek se proda vsakomur, kdor mu več nudi, pa makar zataji pri tem vse resnice!«

Te iskrene besede Lenkovičeve so neprijetno dirnile Turjačana. Njegovo čelo se je nagubančilo in zrl je mrko predse v kozarec, napolnjen z žlahtno črnino. Baron je uvidel da ne bo imel

uspeha pri hetmanu, še manj pa pri značajnem Lenkoviču. Predikant se je pravkar pripravil, da zopet povzame ognjevito besedo. To pot si je hotel najprej osvojiti naklonjenost hetmanove žene in ko bi z močjo svoje besede strl njen odpor, bi mu bilo lahko pridobiti še moža.

Do besede pa ni več prišel, kajti v sobo je pravkar stopil vojščak in javil gostom, da so se zabliskali daleč tam v slavonski planoti kresovi in da se pojavljajo vedno bliže. To poročilo je delovalo na navzočne kakor bomba. Skočili so s sedežev in drveli ob svitu baklje po stopnjicah navzdol in preko dvorišča v stražni stolp. Bistro kakor jastrebi so zrl v rdeče točke, ki so se jim svetile nasproti s hrvatske planote. Zdajci se je rdečkasto posvetilo za kratek hip tudi ob zagrebškem kapitolu in nato v kratkih presledkih še štirikrat zapored. In čez nekaj časa se je oglasilo pet zamolklih topovskih strelav.

«Turek je v deželi!»

Pet zaporednih topovskih strelav je značilo, da je Turek prestopil mejo. Zdajci se je pokazal ogenj tudi pri mehovskem gradu vrh Gorjancev, temu je sledila v naglem stopnjevanju cela množica kresov po štajerskih in kranjskih gričih. Bil je to sicer lep, a grozen pogled.

Poveljniki na stražnem stolpu ječmeniške trdnjave niso zinili niti besedice, temveč samo mrko in zamišljeno zrl v temo, iz katere so jim žarele nasproti rdečkaste luči kakor oči nevidne, krvoločne pošasti.

(Dalje prihodnjič.)

**Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!**

reže in šele osnažena položi v posodo, košaro, koš ali škatlo, ne pa v rute, nahrbtnik, mreže. Ako se nam vidi goba sumljiva, jo prerežimo čez sredino preko klobuka, da ne nosimo domov brez potrebe črvivih in gnilih gob, ki nam lahko še zdrave okužijo v posodi. Stare gobe pustimo v gozdu, da izpade iz njih seme za prihodnje leto. Starejšim, a še trdnim gobanom odluščimo tudi spodnjo plast pod klobukom (plodišče) ter ga pustimo v gozdu za seme.

Gobe doma takoj razrežimo na enake srednjedebele liste (ne predebelo in ne pretanko) ter jih raztresimo za sušenje tako, da ne leže lističi drug vrh drugega. Pri rezanju moramo odstraniti in zavreči vse črvice, gnile ali od polžev objedene dele. Najbolje je sušiti na solncu. Ker pa jeseni navadno nimamo stalno solčnih dni, smemo sušiti gobe tudi na zračnih svetlih podstrešjih, skednjih, vsvilih, kozolcih itd. Za silo sušimo tudi na pečeh, ki pa ne smejo biti preveč vroče, odnosno mora biti pod njimi podloga iz desek ali trstike. Vsaj enkrat je treba lističe pravilno obrniti, da se na obeh straneh enakomerno posuše in dobe povsod enako svetlo barvo. Posušene gobe naj se hranijo v vrečah ali pletenih košarah na suhih in zračnih prostorih. Kdor pa nima takih shramb, stori najbolje, če posušene gobe čimprej proda. **Nikakor ne smemo suhih gob zapirati v skrinje in zaboje ali pa jih hraniti na vlažnem, brezračnem prostoru, ker lahko splesnijo ali pa vsaj dobe zatohel duh in okus.** Takih gob ne bo kupil noben previden trgovec, saj še za dom niso porabne.

Letos smo dobili v drugi polovici julija po prvem izdatnem dežju nepričakovano množino gobanov, kar pa je trajalo le dober teden. Žal pa je ravno letos nastal zastoj pri izvozu suhih gob, da je padla cena od 80 Din (spomladi) na 20 Din za 1 kg. Ante Beg.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Soteščan:

Vdovčkovi cekini

Šaljiva povest iz predvojne dobe.

«Pomiri se, Jamar,» ga je prosil Florinček, «kadar pride ura, bova združila moči...»

«Ejruš, takrat!» je Jamar zaželel maščevanja, «takrat bodo pokale kosti...»

Mazelj je odložil harmoniko in nasprotniki so umolknili, ker je nastala tišina. Trčili so s kozarci, da prepode razburjenost, ki se je temu ali onemu kazala na obrazu.

Muc je bil ganjen do solz. Vedel je, da se je igralo njemu na čast in ta zavest mu je vzbudila občutke, ki so se mu tajali v očeh. Obenem se je čutil na vrhuncu slave kot odbornik in oče tako bogate neveste. Danes je najsrečnejši človek na svetu, kajti Vdovček ga je zapisal v svojo spominsko knjigo in še godca je obdaril — namesto njega.

«Bog naj vam plati — s samimi zlati,» se je Mazelj zahvalil za županov dar. — «Ti, Muc, pa pij!» ga je silil s pijačo. «Včasih si ga požiral, danes ga pa komaj pokušaš.»

«Ali res ne pijem?» je zijal Muc okrog sebe in opravičeno se mu je zdelo godčevo priganjanje, dasi je pil in čutil, da je pijan.

«Natoči, Muc, in zagrizni,» mu je Vdovček ponudil krožnik s pecivom. — Muc je vzel najlepši košček, ki ga pa ni pogledal, ampak — pogoltnil. Tudi vino je pričel požirati v nadomestilo, če ga je prej res samo pokušal.

«Zdaj pa le odjenjaj,» ga je ustavil Mazelj. «Preveč si me ubogal.»

«Vino je zanič,» je Muc pošepnil Trakarju, ko se je Vdovček nekoliko odstranil.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

IZTEKANJE MLEKA.

Opazuje se iztekanje mleka pri kravah v naslednjih primerih: 1.) ob času poroda; 2.) na sejmi pri kravah z napetim vimenom; 3.) če hodi krava na pašo, zlasti prvi čas po otelitvi, če je paša obilna in mastna, posebno ob toplih solčnih dneh in pri mladih kravah; 4.) ob krmljenju v hlevu zaradi ležanja na trdih tleh, če je stelje malo ali če je trda. Vzroki morejo biti kaj različni: vime se z mlekom prenapolni in zaporne mišice na enem ali več krajih obnemorejo, vime se močno drgne ob dolgi hoji na pašo ali sejmišče, trda tla ali trda stelja pritiska pri ležanju na vime itd.

V odvratanje in odpomoč se priporoča: 1.) krave pred porodom pomolsti. V prvem času po porodu krave večkrat na dan molsti; 2.) napenjanje vimena pri kravah, ki se ženejo na sejem, naj bi se prepovedalo, ker je to trpinčenje živali. Mleko takih krav se tako spremeni, da se ne more več uporabiti s pridom. Vrhu tega more biti posledica takega ravnanja, da zaporne mišice sploh obnemorejo in oslabijo; 3.) tiste krave, ki jim mleko izteka, naj se prvi čas, ko hodijo na pašo, že preden gredo iz hleva, pomolzejo; 4.) ako krmimo v hlevu, pripravimo živalim toplo in mehko ležišče in molzimo vedno na kakih šest ali vsaj osem ur. Priporočljivo je tudi dotični del vimena izmivati z zagoltnimi sredstvi, n. pr. z obaro hrastovega lubja. Nadalje se mora gledati na to, da ne prozračimo s sirovo molžo kravam pri molži bolečin, ker sicer se zaporne mišice prerazdražijo, kar prav lahko provzroča bolesten iztok mleka.

Čeprav je marsikaterega teh nasvetov težko izvesti, vendar je treba posvetiti iztoku mleka vso pažnjo. Ako te napake zanemarimo, lahko nastanejo hude bolezni vimena (rak) ali pa mleko popolnoma izgine in nam take živali ne nudijo haska.

NEOSNAŽENI ŽIVINI DOGON NA SEJME PREPOVEDAN.

Naše poljedelsko ministrstvo je izdalo prepoved o dogonu neosnažene in blatne živine na sejme. To svojo odredbo utemeljuje tako:

Z zdravstvenega stališča je treba paziti na snažnost živine, pa tudi z veterinarsko-policijskega in trgovskega stališča se mora paziti na snažnost one živine, ki se prižene na sejme zaradi prodaje. Često se prižene na prodaj zelo zanemarjena, z blatom in odpadki tako onesnažena živina, da so posamezni deli trupa pokriti z debelo skorjo živalskega in drugega blata, pod katero se zadržujejo vse mogoče klice (bakterije) kužnih, nalezljivih in drugih živalskih bolezni.

Nesnažnost ne škoduje samo živini in njenemu razvoju, temveč lahko povzroča kožne pa tudi kužne bolezni na zanemarjeni živini in tudi na oni živini, ki je z njo v dotiki. Razen tega škoduje dogon neosnažene in zanemarjene živine na semenj tako domače kakor tudi trgovini z inozemstvom. Kupci, zlasti tujci, kupujejo neradi zanemarjeno, blatno in neosnaženo živino in jo slabše plačujejo, kar je lahko umljivo, če vemo, da so pod blatom (nešnago) mnogokrat hibe in nedostatki, ki jih brezvestni prodajalci na tak način namestoma prikrivajo.

Poljedelsko ministrstvo zato odreja: 1. da se uredijo živalska sejmišča, kjer jih sedaj ni, in 2. kjer so, da se vzdržujejo čim bolj snažna, da bo zlasti dostop lahek in brez blata, snažen in suh. Če je mogoče, naj se določi zunaj

Dražestne kodre,

neomajno stanovitve pri vlažnem zraku ali potoju, dosežejo dame in gospodje brez živalskih škarij s pomočjo Hela-kodralesne esence. Tudi najbolj zale bubi-glavo polejša Hela, in je vsaka ondulacija nepotrebna. Veik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenice 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice II, poštni predaj 12/118, Češkoslovaška.

«Tiho!» mu je požugal Trakar, «vedi, da piješ zastonj.»

«Pa je vseeno zanič.»

«Tiho, pravim!» mu je z dlanjo zaprl usta, da mu je skoraj zaprlo sapo.

«Primojruš,» ga je Muc poskušal vgrizniti na dlan, «ali se tako zapirajo usta — meni, odborniku in očetu neveste s tisočakom? Sram te bodi!»

«Koga? Mene?» je Trakar odmaknil roko. «Tebe naj bo sram; travnik si moral prodati — zaradi dekleta da veš...»

«Ti mi ne kupiš drugega,» se je penil Muc. «Ali sem ga tebi ponudil? Kdaj sem te še prosil na posodo?»

«Mirujta vendar,» je Trobec prestregel zaušnico, ki jo je Trakar namenil Mucu. «Tepsti se hočeta? Pa danes? Sramota!»

«Le udari, Trakar, kar udari,» mu je Muc nastavil glavo. «Samo enkrat me boš, potem pa nikdar več...»

«Kanalja, butico ti zdrobim,» je Trakar zamahnil z desnicó, katero je Trobec spretno lovil po zraku ter pazil obenem, da se tudi Muc ne dotakne svojega protivnika.

Vdovčka je zaskrbelo, da si nasprotnika skočita v lase. Stopil je k godcu, ter mu stisnil v roko nekaj drobiža, da je spet zahreščala harmonika, ki je zatopila prepir. Glasovi poskočne melodije so pregnali sovražne misli ter vrnili staro prijateljstvo.

«Godba ima čudovito moč,» se je župan veselil učinkujočega sredstva ob potrkavanju in ploskanju plesalcev, ki so se sukali v veži. Sedva se mu je zdela harmonika preskromna za Golico in preprosti Mazelj je znal igrati samo tri melodije, katere je ponavljal na vsaki veselici. Če bi Goličani imeli godbo, broječo kakih dvajset oseb, ki bi svirale na godala, bi Golica dobila

drugo lice in zasluge bi dičile župana kot pospešitelja napredka. Obenem bi bilo društvo sviralcev veličasten spominek na slavno dobo njegovega županovanja.

Počasi se je preril med pivci do omarice; poiskal je med knjigami cenik neke tvrdke za godala ter računil, koliko bi stalo to orodje, neobhodno potrebno za začetek. Sam je sklenil poravnati polovico stroškov, ostalo bi se pokrilo s prostovoljnimi darovi in milodari.

«Možje!» se je zasukal med pivci, ko je utihnila godba, «za izkazano zaupanje vam dolgujem zahvalo. Zavedam se dolžnosti, ki ste mi jo naložili kot županu in odgovornosti, če bi jo zanemaril. Človek pa ni rojen samo za delo, treba mu je razvedrila in zabave. Obojega smo pogrešali dosedaj, česar nam ne sme manjkati v bodoče.»

«Ne, pa ne!» se je oglasil Muc, «veseli moramo biti: Ančka, jaz in fant; babnice pa ne morem izpreobrniti, naj imajo svoje muhe — majhni ljudje.»

«Ali boš tiho!» je planil Mazelj proti njemu. «Gospod župan imajo besedo.»

«Današnjemu dnevju moramo postaviti spominek,» je nadaljeval župan. «Golici manjka življenja; drugod imajo pevška društva in plesne šole — mi pa ustanovimo godbo, ki bo vabila in privlačevala. Članarine ne zahtevamo, pristopi lahko vsakdo ki se zanima za napredek.»

«Živio, godba!» je ploskal Mazelj. «O didl.»

«Živeli sviralci!» je zaklical Muc. «Primojruš, to bo veselje!»

«Ejruš, godba, to pa to,» se je obliznil Jamar, pozabivši srd na župana. Še kot vojaku se mu je priljubila godba njegovega polka, kar mu je ostalo v spominu do poznih let.

sejmišča poseben prostor, kjer se lahko očisti blatna (nesnažna) živina.

Minister za poljedelstvo odreja nadalje, da se mora zabraniti dogon blatne in zane-marjene živine na živinske sejme in od 1. oktobra t. l. dalje se ne sme puščati blatne (ne-osnažene) živine na živinske sejme.

Ohranitev zdravja in zboljšane cene živini, posebno pa večji prihranek krme pri negovani in snaženi živini dovolj utemeljuje to prekoristno odredbo, ki bo gotovo naletela na popolno uvaževanje pri živinorejcih.

Tedenski tržnji pregled

ŽITO. Na našem žitnem trgu je v minulem tednu nastopilo čvrstjeje razpoloženje in tudi cene pšenice, zlasti pa koruzi, so se zopet dvignile na višino, kakor pred 14 dnevi. Zopetno zboljšanje cen je provzročila silna suša, ki vlada v Ameriki in ki grozi uničiti letošnji pridelek. Na ljubljanski blagovni borzi so zadnje dni ponujali (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo, pri plačilu v 30 dneh): baško novo pšeno (79 do 80 kg težko) po 237-50 do 240 Din; turšičico, baško, po 185 do 187-50 Din; moko «0» iz nove pšenice po 395 do 400 Din.

ŽIVINA. Na živinski sejmi, ki se je vršil 6. t. v Ljubljani, je bilo prignanih 266 konj, 63 volov, 91 krav, 32 telet in 44 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 30 konj, 46 volov, 55 krav, 18 telet in 39 prašičkov. Sejem je bil srednje živahen, zlasti ker je bilo malo prašičkov. Cene so ostale nespremenjene ter so plačevali za kilogram žive teže: vole, prve vrste po 10 Din, druge vrste po 9 Din, tretje vrste po 8 Din, krave, debele, po 5 do 7 Din, krave klobasarice po 4 do 5 Din in teleta po 14-50 do 15 Din. — Na mariborskem svinskem sejmu so v soboto 9. t. m. prodajali prašiče za kilogram žive teže po 11 do 13 Din in za kilogram mrtve teže po 15 do 17 Din.

HMELJ. V ponedeljek 11. t. m. se je začelo obiranje hmelja. Prejšnji teden obrano blago je večinoma še malo zrelo. Kupci počasi prihajajo iz inozemstva ter nameravajo ob koncu tekočega tedna pričeti s prevzemom blaga, ki so ga v

predprodaji kupili po 10 Din za kg. Letina bo letos slabša kakor lani, in to ne samo pri nas. Tudi v Češkoslovaški in Nemčiji bo pridelek manjši, zato letos gotovo ne bo takih težkoč pri vnovčevanju kakor lani. Kako se bo razvila cena za novo blago, še ni videti, vsekakor pa bo cena višja kakor je bila v predprodaji.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

1 dolar za 56-05 do 56-25 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 794-04 do 797-94 Din;
100 nemških mark za 1344-50 do 1347-50 Din;
100 madžarskih pengov za 987-11 do 990-11 Din;
100 italijanskih lir za 294 do 296 Din;
100 francoskih frankov za 220-66 do 222-66 Din;
100 češkoslovaških kron za 166-67 do 167-47 Din;
1 dolar za 56-12 do 56-32 Din.

Sejmi

17. avgusta: Šmarje pri Jelšah.
18. avgusta: Kapela pri Brežicah, Pilštanj, Sv. Helena pri Čakovcu.
20. avgusta: Blagovica, Stična, Mursko Središče.
21. avgusta: Dokležovje.
22. avgusta: Litiya (živ.), Nova vas na Blokah.

Kratke vesti

— Rastoče povpraševanje po semenskem žitu. Vpliv semenogojne postaje v Beltincih (Prekmurje) na porabo semenskega žita v dravski banovini se vsako leto bolj pozna. Letos je povpraševanje po semenskem žitu že toliko, da postaja ne bo mogla kriti vse potrebe. Pridelek pšenice je na posestvu postaje znašal letos 12 do 13 metrskih stotov na katastralni oral, pridelek rži pa 10 do 11 metrskih stotov, dočim so kmetje z neselekcioniranim semenom pridelali le 4 do 6 metrskih stotov.

— Privilegirana izvozna družba organizira izvoz vina. Po izvršeni ureditvi žitnega trga je Privilegirana izvozna družba pričela sedaj organizirati svoj vinski oddelek, in sicer s sodelovanjem zadružnih organizacij in izvoznikov. Po izjavah, ki jih je podal ravnatelj družbe, dr. Gottlieb, je pričakovati, da bo družba v razmeroma kratkem času lahko razvila svojo delavnost v korist vinskega izvoza. Stevilne vinogradniške zadruge in izvozniki so družbi stavili na razpolago svoj aparat, svoje zveze z inozemstvom itd., tako da družba že sedaj razpolaga s potrebnimi tehničnimi sredstvi (kleti, instalacije, priprave in drugo). Predvsem bo treba skrbeti, da se zopet pridobi ugled naših vin, ki so ga inozemski kupci z nepravilnimi manipulacijami pokvarili. Zato bo družba v važnih konsumnih področjih v inozemstvu ustanovila kleti ali pa bo blago vketila drugje pod nadzorstvom naših zaupnikov. Na prve vesti o ustanovitvi vinskega oddelka je družba prejela že večje število pismenih vprašanj.

— Znižanje cen superfosfatu. Pognjanja, ki se že nekaj časa vrše med predstavniki jugoslovanskih zadružnih zvez in domačih tvornic za superfosfat zaradi znižanja cen superfosfatu, so po vestih iz Beograda imela uspeh v toliko, da so se tvornice odločile znižati cene in uvesti dalekosežno in velikopotezno kreditiranje zadružnega nakupa superfosfata.

NA ŠUMARSKO IN LOVSKO RAZSTAVO!

Od 31. avgusta do 15. septembra se bo vršila v Ljubljani velika velesejemska prireditve. Velik del te prireditve bo obsedal šumarstvo in lovstvo.

Gozdarska razstava nima samo namena, pokazati obiskovalcem v preglednih tabelah, slikah, modelih in produktih gozda in gozdnih razmer v Jugoslaviji — posebno v dravski banovini — racionalnega gospodarstva v gozdu v pogledu vzgoje, ukoriščenja in zaščite gozdov in delovanja drugih važnih panog, ki so z gozdarstvom v dokaj ozki zvezi, temveč nuditi širšim slojem naroda tudi pouk in spoznanje velike važnosti gozda za posameznika in za državo. Vzbudila naj bi zanimanje ljudstva za vzgojo, nego in za-

«Jutri se dogovorim s strokovnjakom,» je povzel župan in prezrl zanimanje nasprotnega omizja. «Za enkrat je stvar gotova; pobiranje prispevkov se lahko prične.»

«Jaz bom dal za trobento,» je vrgel Muc na mizo cekin. «Primojruš, kdo dá več!»

«Tropete ne bomo potrebovali,» se je namuzal župan.

«Pa naj bo za boben,» je porinil denar pred Vdovčka. «Nazaj ne vzamem, primojruš!»

Trakar in Trobec sta zložila po nekaj kronic za 'pumpardjon', ostali odborniki tudi niso marali biti slabejši in kupček na mizi je rasel do vsote, dovolj bogate za prvo silo. Mazelj ni sicer ničesar določil, zato je tembolj raztegnil svojo harmoniko in pivci so se zavrteli; odborniki v slavnostni dvorani, v veži pa fantje in dekleta, naveličani praznih govorov.

«Ejruš, godba, to pa to,» je Jamar porabil ples in škripanje harmonike za tajni pogovor s tovariši. «Ali bi kazalo pristopiti?»

«Godba je za fante,» mu je odsvetoval Florinček.

«Kako darilce pa lahko obljubim,» je silil Jamar, radoveden, kaj mu bo sosed odgovoril.

«Kajne, v županovo slavo...» ga je Florinček opomnil na svojega nasprotnika. «Naredi, kakor hočeš; jaz ne dam ničesar.»

«Vsak po eno kronico stisnemo zaradi lepšega,» je predlagal Kričaj.

«Premalo, premalo,» je ugovarjal Jamar. «Godba je le godba; ejruš, kako rad jo poslušam.»

«Hrast v Mezinah jim ponudi,» ga je spomnil Florinček. «Fantom si ga obljubil, ako ga spravijo iz močvirja. Pa ga niso marali; tudi ti ga ne bodo in nobeden ga ne bo. Ampak, skomine jim napraviš...»

«Krasno drevo, toda nedostopno ljudem in živini,» se je rogal Kričaj poželjivosti, ki jo bo povzročilo nedosežno darilo.

«Sline se jim bodo cedile,» je uganil Florinček, «kakor so se cedile fantom, ki si jim ga ponujal za stavo. Kar ponudi jim ga, skomine jim privoščim.»

«Toda, če se jim posreči, da ga spravijo iz Mezin?» je pomišljal Jamar. «Potem bomo osmehili sebe.»

«Bodi pameten!» ga je zavrnil Florinček. «Še posekali ga ne bodo. Kdo naj žrtvuje toliko truda, živino in vozove.»

«Če je tako,» se je odločil Jamar, «pa jim ponudi no vrele kaše. Ejruš, to se bodo opekli!»

Mazelj se je naveličal igranja in plesalci so se vrnili na svoje prostore. Zopet se je govorilo o godbi in Vdovček je povzdignil besedo, da zahvali dobrotnike ter naprosi novih, ki bodo tudi deležni njegove prihodnje slave.

Udaril je na pravo struno. Zašumele so denarice in krone so cvenkale na mizo za ljudski blagor in napredek goliške občine. Muc pa je, ropotaje z nogama, kričal in silil: «Prvič — drugič... Kdo dá več!»

Med zadnjimi se je preril do mize tudi Jamar. Rahlo je spustil na mizo nekaj drobiža, pogledovaje župana, s kakšnim obrazom bo sprejel njegovo darilo.

«Vi tudi? No, prav, prav!» je Vdovček zmigal z bujno, črno brado. Poznalo se mu je, da govori z nasprotnikom, katerega Trakar ni mogel omajati ter privedi na volišče.

«Dà, zaradi godbe,» je pokašljal Jamar. «To bo zanimanja in radovednosti, kadar zaigramo. Vse bo letelo skupaj in ime našega kraja bo zaslovelo po vsej deželi.»

«Čas je, da vstanemo in živimo,» je Vdovček izsilil hladen nasmeh. «Denar, ki se nabira za koristne naprave, ni zavržen.»

«Zato pa dam,» se je pobahal Jamar. «Pa rad dam in še bom dal. — Ali ste že videli moj hrast v Mezinah? To vam je drevo, da ga trije ne obsežejo. Za godbo sem ga namenil...»

«Krasno darilo,» je strmel Vdovček. «Zapišemo vas med ustanovitelje našega društva. Še ta teden si ga ogledam — naši ljudje bodo gotovo utrpeli nekaj časa, da ga posekajo in spravijo iz doline.»

«Posekali ga bodo,» je natihem skrbelo Jamarja in čelo se mu je nabiralo v gube. Kričaj in Florinček sta ga opazovala, dregaje drug drugega s komolcem.

«Živio Jamar!» so odborniki zavihтели klobuke, šepetaje eden drugemu: «Dolgo se je branil in umikal, nazadnje je — naš.»

«Primojruš, Ančka,» se je Muc navdušil, čedalje več nas je! Ko zapojeta boben in trobenta, bomo vsi skupaj. Ali ni tako?»

«Res je, res,» mu je pritrdil Trobec; «takrat bomo stopali v eni vrsti, kakor vojaki za godbo.» «Mazlja s harmoniko pa pošljemo v 'penzijo', je Muc dostavil prešerno.

«Čakaj, cucek,» se je razljutil Mazelj. «Še vabil me boš, kadar dekleta omožiš; pa me ne bo, saj ni, da moram priti. Le imej — sedmino...»

«Na ženitovanje ga ne bo,» se je prestrašil Muc; «primojruš, Ančka, polomil sem ga...»

«Boš pa godbo najel,» ga je tolažil Trobec. «Takrat je še najbrž ne bo,» se je Muc popraskal po glavi.

«Ne bo je, ne bo,» se je Mazelj potrkal na prsi.

«Ti ne veš,» se je Muc zadril. «In če ga res ne bo,» je pomišljal, obžalovaje svojo žalitev,

ščitno gozda kot odličnega dela narodnega bogastva ter mu pokazala smotreno uporabo različnih gozdnih produktov.

Tudi je smoter razstave, da ustvari nove in učvrsti stare trgovske vezi, da vrši propagando za šumarsko, to je za največjo domačo industrijo.

Sporodno s šumarsko bo prirejena v posebnih paviljonih tudi velika razstava pobištva, strojev in orodja za obdelovanje lesa.

Lovska razstava naj bi nazorno prikazala veliki pomen lovstva v narodnem gospodarstvu, vse vrste naše koristne in škodljive divjadi, gojitev koristne divjačine, varstvo lova, kinologijo, industrijske panoge, ki so v zvezi z lovom. Tej bo priključena tudi razstava lovskih psov.

Za časa naše jesenske razstave se bo vršil v Ljubljani tudi VII. mednarodni akademski misijonski kongres. Zato bo prirejena na velesjemu tudi misijonska etnološka razstava, ki bo po svojem obsegu prva te vrste v Ljubljani. Razstava bo prikazala kulture tujih dežel in narodov in tolmačila naporno misijonsko delo.

Državni higijenski zavod v Ljubljani priredi jeseni II. del znamenite higijenske razstave: «Človek, mati, dete», katere I. del je že ob letošnjem ljubljanskem jubilejnim velesjemu vzbudil toliko zanimanja in občudovanja.

Vsem tem razstavam bo priključena tudi razstava industrijskih in obrtnih izdelkov vobče.

Za razvedrilo po ogledu vseh teh zanimivosti pa bo skrbel vinski in ještinski oddelek sejmišča s svojim sijajnim zabaviščem, ki bo nudilo vse mogoče privlačnosti za staro in mlado.

Pomladitev v 24 urah

Je kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga. dr. A. v Pragi: Deset lončkov Erosikreme, ki sem jih dobila od vas, sem morala prepustiti znancem. Moj obraz je dobra reklama za vašo kremo, kajti kljub svojim 49 letom sem videti lepa in mladostna. Eros-krema odstrani naglo in sigurno vse zaježalce, gube, pege, nosno rdečico, rjave in rumene lise, sočnice pege. Garancija: ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din, 3 lončki 25 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/C 2, Češko-slovaška.

Na praznik, dne 8. septembra, se bo vršilo nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev.

Sejemske legitimacije po 30 Din dajo pravico do polovične voznine po železnici v Ljubljano in nazaj.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kralj Aleksander na Bledu.** V nedeljo ob 7.46 je Njegovo Veličanstvo kralj prispel s posebnim dvornim vlakom v Ljubljano, kjer so ga pričakovali zastopniki oblastev. Po kratkem postanku je dvorni vlak nadaljeval pot v Lesce, kamor je došel ob devetih. Kralja je pozdravil v imenu državnih oblastev radovljiški sreski načelnik dr. Vidmar. Kralj se je nato odpeljal z avtomobilom in spremstvom v Suvorov na Bledu. Popoldne se je kralj podal na izlet v Bohinj, kjer je posejil Njegovo Visočanstvo princa Pavla.

* **Nesreča ministra Korošca.** Minister za šume in rudnike dr. Anton Korošec se je na Mrzlem Studencu pri padcu na trdem terenu tako nesrečno ranil, da se je moral v Ljubljani zateči v zdravniško oskrbo.

* **Nadškof dr. Jeglič v svojem novem bivališču.** Iz Gornjega grada nam pišejo: Nadškof g. dr. Jeglič je 5. t. m. popoldne prispel semkaj. Pred cerkvijo ga je pričakovala zbrana duhovščina, gg. sreski načelnik, notar, mestni župan z občinskimi odborom in nebroj faranov. Zelimo g. nadškofu prav prijetno bivanje v našem mestecu!

* **Proslava desetletnice jeseniškega obrtniškega društva na Jesenicah** se je v nedeljo razvila v mogočno in krasno manifestacijo vsega gorenjskega obrtništva. Prišli so delegati iz vse banovine in tudi iz Zagreba, ni pa bila zastopana Zbornica za TOI. Zborovanje je vodil g. Gogala, krasnemu novemu praporu pa je kumovala gospa Legatova. Po banketu se je popoldne razvila na sokolskem telovadišču živahna ljudska veselica.

* **Odkritje spomenika Ivanu Cankarju.** V nedeljo je imela Vrhnika velik praznik. Ob navzočnosti številnega ljudstva je bil odkrit spomenik slavnemu vrhniškemu rojaku, pred 12 leti umrlemu pisatelju Ivanu Cankarju. V cerkvi Svete

Trojice se je najprej vršila zadušnica, ki jo je opravil pokojnikov brat monsignor Karel Cankar. Nato je bila na pisateljevi rojstni hiši odkrita spominska plošča, potem pa spomenik, postavljen na zelo lepem kraju. Slavnostni govor je imel znanj pisatelj Fran S. Finžgar. Bile so izrečene mnoge čestitke in prigodne besede, popoldne pa se je vršil v dvorani Rokodelskega doma banket za povabljenе goste, med katerimi so bili tudi podban, rektor vseučilišča, zastopniki ljubljanske občine, Sokola in še raznih društev in korporacij. Popoldne se je nato razvila na Lenarčičevem vrtu velika ljudska veselica. Slike s te velike in pomembne proslave priobčujemo v naši ilustrirani prilogi.

* **Spomenik Srečku Puncerju.** V Celju se je sestavil poseben odbor za postavitve spomenika v koroških bojih aprila 1919. padlemu koroškemu borcu-idealistu Srečku Puncerju. V odboru so naslednji pokojnikovi tovariši: Franjo Roš kot predsednik, nadalje Pavle Brevec, dr. Ervin Mejak, Martin Novak, Davorin Ravljen in Franc Vrečko. Odbor prosi našo narodno javnost, posebe pa še sobojevnike, prijatelje in znance našega Srečka, da pošljejo denarne prispevke za spomenik najkasneje do 6. septembra Celjski posojilnici. Odbor dopušlje na željo položnico. V Ljubljani se lahko oddajo prispevki pri gg. Pavletu Brevcu in Davorinu Ravljenu (uredništvo «Jutra»). Spomenik bo odkrit ob priliki plebscitne žalne manifestacije Celjske sokolske župe v nedeljo 12. oktobra popoldne na pokopališču v Braslovčah. Odbor je razposlal večje število nabiralnih pol na razne naslove ter je zbirka že v prvem tednu dosegla prav lepe uspehe.

* **Vpis kmetskih ljudi v pletarsko šolo v Ptujju.** Pletarstvo more kot domača obrt nuditi mnogim posebno takrat, kadar kmetijsko delo počiva, lep zaslužek. S to obrtjo si pa lahko ustvarijo svojo eksistenco tudi one osebe obojega spola, ki zaradi pohabljenosti ne morejo opravljati drugih poslov in je njih življenjski obstoj zavisen le od milosti svojeev, javnosti ali občine. Državna pletarska šola v Ptujju ima namen izvežbati v pletarstvu in vrboreji praktično in teoretično osnovni šoli odrasle učence in jih usposobiti v dveh šolskih letih za pletarske pomočnike. Slednjim pa po dovršeni učni dobi pomaga

«godca bom menda našel. Pa če ga ne najdem, primojruš, naj se razdre ženitev; sedmine ne maram.»

«Ne bodi neumen!» ga je Trahar sunil v rebra. «Ženitve vendar ne kaže razdirati.»

«Ne kaže, praviš? Dà dà, res ne! Travnik sem prodal, uj, da vsaj tega nisem storil.»

«Ali se kesaš?» ga je podražil Trobec.

«Kesam se, kesam, primojruš,» se je zgrabil za glavo. «Uj, prodal sem — prodal; zaradi dote — prodal, zaradi Ančke...»

«Kdo je prodal?» je stopil v sobo mladenič, čedne postave in prikupljivega obraza, čigar pristna rdečica je v razburjenju prehajala v višnjevo barvo.

«Nande!» se je ob pogledu na sina stresel pijani Muc. «Na, pij in prigrizni, samo ne kolni in ne zmerjaj me.»

«Travnik je prodal,» se je Mazelj priplazil do fanta, da ga nahujska zoper očeta. «Tistega v Globicah...»

«Kdo ga je prodal?» je Nande škripal z zobmi.

«Ta-le, vidiš,» je Mazelj pokazal na Muca, ki se je iz strahu pred sinom zamešal med pivce.

«Vi, oče?» je Nande srpo pogledal očeta. «Kaj ste naredili!»

«Travnik sem prodal — zaradi Ančke — Vdovček ga je kupil,» je Muc priznal jecljaje.

«Aha, Vdovček?» je silil Nande proti županu. «Kupčija se je sklenila v pijanosti, zato naj se razdre in oče vam vrnejo denar.»

«Fant,» mu je zapretel župan. «Travnik je plačan in pogodba podpisana. Tebi se ne maram pokoriti.»

«Pokorili se boste postavi,» mu je žugal Nande. «Očeta ste opijanili, ovađim vas sodišču.»

«Pazi na besede, fant,» je porastel župan.

«Dà dà, opijanil me je,» je pritrdil Muc in glava mu je zlezla na prsi.

«Ni res; priče naj govore,» je zahteval Vdovček.

Navzoči so se, kakor na povelje, razdelili v dva tabora, Florinček, Kričaj in Jamar so s Seljanci, županovimi nasprotniki, pobijali Vdovčkovo trditev, dočim so odborniki — seveda brez Muca — ostali na županovi strani. Samo Mazelj se ni postavil na nobeno stališče; pograbil je harmoniko ter jo v strahu pred pretepom pobrisal iz gostilne.

V sobo so iz veže vdrli tudi fantje, Nandetovi tovariši, ter se postavili proti županu. Le-ta je, obdan od razburjene mladine, uvidel nevarnost, premišljajoč, kako bi se je izognil. Posiljeno prijazno je pomignil Nandetu, naj mu iz gneče sledi v sosednjo sobo. Ko sta bila sama, je zaprl vrata; ponudil mu je stol ter mu potisnil v usta smodko, katero mu je, da ga omami s prijaznostjo, postrežljivo prižgal.

«Fant,» ga je potipal po ramih, «včasih si mi že pravil, da si naveličan doma, z drugo besedo, da bi šel rad po svetu.»

«Dà, v Ameriko me vleče že nekaj let,» je Nande priznal zaupno. «Tako bi jo pobrisal, če bi imel denar.»

«Fant,» ga je Vdovček potegnul za roko, «za denar naj te ne skrbi. Uredi si potne listine in pridi do mene. Dam ti toliko, da prideš čez lužo, in še ostati ti mora nekaj za primer, če bi moral čakati na delo. Torej ne odlašaj in začni! To-le boš rabil za uradno dovoljenje,» mu je stisnil v

roko cekin, «ostalo dobiš pred odhodom. Ali nisem dober človek?»

«Moj dobrotnik ste,» je Nande ves srečen spravil cekin. «S prvim zaslužkom vam bom povrnil...»

«Povračila ne zahtevam, moj dečko,» ga je Vdovček pobožal po licu. «Kar dobiš od mene, ni posojilo, ampak — dar. Samo očeta mi ne begaj zaradi travnika in tudi na brata vplivaj v tem oziru, drugega ne želim. Sicer bom pa z Janezom še govoril, tudi njemu pripravljam veselje...»

«Janez naj ostane doma pri očetu,» ga je opozoriti Nande, meneč, da tudi bratu namerava pomagati v tujino.

«Seveda, seveda, dečko,» se mu je dobrikal Vdovček. «Na Golici bomo ustanovili godbo; Janez bo načelnik.»

Vrišč, ki je medtem v gostilni nekoliko pomenjal, se je nenadoma iznova razvnel. Janez, mlajši Mucov sin, je na poti izvedel od Mazlja, da je oče v pijanosti prodal travnik, kar ga je silno razburilo. Kakor besen je planil v krčmo pred očeta, ter zahteval, da mora domov. Oče se mu je upiral, loveč se za obleko pivcev, katere je razljuteni Janez neprijazno odbijal, kar ga je stalo marsikatero klofuto, ki jo je semintja tudi vrnil.

Očetu so pohajale moči. Sin ga je pritiral do vrat, katerih se je oklenil z obema rokama, in tedaj se je spomnil Nandeta, katerega je zaklical na pomoč. Ta je prihitel iz sobice ter pošepnil bratu nekaj na uho. Oče je porabil priliko, si popravil obleko in klobuk ter se natihem izmuznil iz sobe. Sinova sta mu sledila v živahnem pogovoru. (prihodnjik.)

do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati letarstva na svojih domovih. Učna doba traja dve leti. Kot redni učenci (redne učenke) se sprejmejo v prvi letnik šolskega leta 1930./1931., ki se prične 1. septembra, oni (one), ki so dovršili(e) z dobrim uspehom vsaj osnovno šolo. Učenci prejmejo šolske potrebščine brezplačno, morajo se pa za časa učne dobe sami vzdrževati. Za vpis je potrebno, da se predlože krstni list, domovnica, zadnje šolsko izpričevalo, pri mladoletnih pa tudi izjava staršev, odnosno varuha, da bodo skrbeli za vzdrževanje učenca. Prijave se sprejemajo do 20. avgusta.

* **Na banovinskem posestvu Mali Loki** na Dolenjskem se odpravi 1. oktobra drugi tečaj kmetijske gospodinske šole, ki bo trajal deset mesecev. Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih posestnikov za dobre kmečke gospodinjice, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Zato se sprejemajo v šolo izključno le kmečka dekleta. Življenje v šoli sliči povsem življenju v naši kmečki hiši. Učenke morajo stanovati v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Celotna oskrbnina znaša za označeno šolsko dobo 6000 Din. Dve tretjini plača banska uprava kot odškodnino za dela, ki jih opravljajo učenke na posestvu. Ostalo tretjino plača učenka v dveh obrokih, in sicer 1000 Din pri vstopu, 1000 Din pa po treh mesecih. Prosilke morajo biti stare nad 16 let. Prošnje sprejema do 10. septembra vodstvo gospodinske šole na Mali Loki, pošta Velika Loka, ki daje tudi vsa potrebna pojasnila.

* **Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu** razpisuje sprejem učencev v svoj zavod. Šola ima letno in zimsko šolo, a letos se bodo sprejemali učenci samo v celotno šolo. V zimski šoli se bo vršil II. tečaj za one učence, ki so lansko zimo dovršili I. tečaj. Celoletna šola traja od začetka novembra do konca oktobra prihodnjega leta z enomesečnimi počitnicami v avgustu. Prirejena je za učence iz vseh krajev bivše ljubljanske oblasti. Učenci stanujejo v zavodu, kjer so strogo nadzorovani in uživajo vso oskrbo. Sprejemajo se sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po dovršenem šolanju ostali na kmetiji. Pogoji za sprejem so: starost od 16 do 20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in z dobrim uspehom dovršeni vsaj trije razredi osnovne šole. Slabši učenci bodo mogli vstopiti šele prihodnje pomlad v pripravljani tečaj. Oskrbnina za plačujoče je 150 Din na mesec. Brezplačna mesta se bodo oddala sinovom srednjih in manjših kmetijskih posestnikov, ki imajo lepo izpričevalo in se starši zavežejo, da ostane sin po končani šoli na domači kmetiji. Priložiti je premoženjski izkaz, potrjen od davčnega urada. Prošnje morajo biti spisane svojeručno na celo polo in opremljene s kolki za 5 Din in za 20 Din, priloge pa so: rojstni in krstni list, izpričevalo iz zadnjega razreda, izpričevalo o нравnosti, izjava staršev ali varuha, da so voljni plačevati stroške šolanja (pri prosilcih za plačujoča mesta) ali izjava staršev, da ostane njih sin na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo stroške šolanja (pri prosilcih na brezplačna mesta). Pri vstopu v zavod odloča o sprejemu izpit iz slovenščine in iz računstva in pa zdravniška preiskava. Vsa točnejša pojasnila daje ravnateljstvo, ki opozarja, da je letos prostih le 20 mest, ker so ostala zasedla že gojenci pripravljane tečaja in II. tečaja zimске šole. Prošnje naj se vložijo do 20. septembra.

* **V papirju zaviti denar v vlak.** Sprevodnik Mihael Tomšič se je oglasil pred par dnevi v pisarni glavnega kolodvora v Ljubljani in izročil v časopisni papir zavito vsoto 2500 Din. Tomšič je denar našel v dolenjskem vlakcu med postajama Toplicami in Uršnimi seli. Zavitek je bil skrit pod klopjo. Kdo je lastnik denarja, doslej še ni ugotovljeno. Denar je spravljen v tajniški pisarni glavnega kolodvora, kjer ga lastniku zopet vrnejo. Lepo pa je vendar, da so na svetu še pošteni ljudje!

* **Zopet požar na Bledu.** V ponedeljek zvečer je nenadoma izbruhnil požar v skednju vile «Zmage» v sredini Bleda. Lastnik vile in skednja,

ki je bil k njej prizidan, je bančni uslužbenec Šolar. Družina je bila ravno v sobi zbrana okrog radia, ko je spodaj nekdo nenadoma začel upiti: «Feuer!» Skedenj je bil mahoma v plamenih, a gasilci z Bleda in Mlinega so urno prihiteli na pomoč in rešili živino ter vilo, dočim je skedenj pogorel do tal. Požar je bil udušen v slabi uri. Škoda je znatna. Kako je požar nastal, ni znano, povzročil pa je zopet mnogo razburjenja.

* **Silno neurje nad ptujskim poljem.** Prejšnji četrtek popoldne je divjala nad Ptujem in okolico strašna nevihta, kakršne že več let ne pomnijo. Vihar je lomil in ruval drevje, trgajoč opeko raz streh ter prevračal kozelce. Po prvih debelih kapljah dežja pa se je vsula gosta toča v debelosti golobjih jajc. Padala je tako na debelo, da je bila vsa okolica bela, kakor da bi jo pokrival sneg. Neurje je prihrumelo preko Vurberga ter je šlo dalje čez Budino, Puhlo, Možgance in Mezgovce proti Halozam, od tam pa je krenilo nazaj proti Slovenskim goricam. Po polju, sadonosnikih in vinogradih je napravilo neurje veliko škodo. Sadje, ki ga je toča oklestila z drevja, leži kar na debelo po tleh, v sadonosnikih je izruvanega in polomljenega mnogo drevja, po vinogradih pa je toča ponekod uničila letošnji pridelek do polovice. Takisto je povzročila toča veliko škodo v slovenjebistriškem okolišu.

* **Zastrupljenje z gobami.** V nedeljo je umrla v bolnici v Murski Soboti mlada in vsem znancem nad vse simpatična 24letna poštna uradnica Ruža Flisova. Gospodična, doma iz Mote, je bila uslužbena na pošti v Gornji Lendavi. Samostojno je opravljala gori vse delo in nikoli ni bilo čuti nobene pritožbe. Kadarkoli si prišel v urad, je bila na svojem mestu. Ta vestnost v službi pa jo je stala sedaj življenje. V četrtek si je gdč. Flisova skuhalo gobe. Kmalu, ko jih je užila, se ni počutila povsem dobro. K zdravniku, ki stanuje v isti niši, pa je šla šele po končanem uradnem opravilu. Ta je ugotovil zastrupljenje po gobah in ji naročil, da se mora nemudoma odpeljati v soboško bolnico. Vestna gospodična, ki ni imela namestnika za pisarniško delo, pa je ostala še naslednji dan v pisarni in šele zvečer (po ponovni intervenciji zdravnika, ki je mislil, da je že davno odšla, a je ves zaprepaščen moral dognati, da še vedno vrši službo; nemudoma je sam naročil avtomobil) so jo prepeljali v soboško bolnico. Njeno stanje pa je bilo brezupno. V nedeljo je zastrupljenju podlegla in v ponedeljek so odpeljali s prvim popoldanskim vlakom njeno truplo na kolodvor. Množica znancev, prijateljev in predvsem državnega uradništva jo je spremljala na tej zadnji poti.

* **Mezde nabiralec hmelnja na Češkoslovaškem in pri nas.** Iz Savinjske doline nam pišejo: V Žalcu so določili hmeljarji, da bodo splošno plačevali obiranje hmelnja po 1-50 pri hrani in po 2 Din brez hrane za mernik (28 litrov) hmelnja. Na Češkem je predpisano v Žalcu brez hrane 2-30, v ostalih okoliših 1-50 Din za 30 litrov hmelnja; določene mezde se smejo prekoračiti pri izredno slabih nasadih na 2-60 Din, odnosno na 1-80 Din. Če vpoštevamo, da se na Češkoslovaškem nabere v splošnem manj hmelnja in da je večina nasadov na žico, kjer se obira le z eno roko, in če primerjamo še boljše prodajne cene v Češkoslovaški, vidimo, da so naši hmeljarji do obiraleev prav pravični kljub svojemu težavnemu gospodarskemu položaju.

* **Redka prireja.** Osem tednov staro tele za 1860 Din je prejšnji torek dobavil gornjeradgorskemu izvoznicarju Martinu Ritonji neki Mihalčin Štefan iz Maruševcev na Hrvatskem. Bil je to izredno lep junček, ki je kljub svoji mladosti tehtal 155 kg ter je bila kupnina po 12 Din za kilogram žive teže. Za ceno 1860 Din se dobijo sicer že precej lepe krave. Ker je bilo lepega živinčeta škoda za zakol, ga je kupil za pleme Franc Schönauer iz Halbenreina.

* **Tele z dvema glavama.** Na posestvu gospe Kindlove v banjaluški okolici je te dni krava povrgla tele z dvema glavama. Teletu sta zraščena oba vrata, glavi pa sta normalno razviti. Ker krava seveda ne more hraniti dvoglavega teleta,

je ga Kindlova kupila «sesalko», s katero skuša hraniti ta čudež na umetejn način.

* **Smrt zaradi zastrupljenja z alkoholom.** V neki gostilni na Baniji pri Karlovcu se je delavec Ivan Vuković bahal, da lahko izpije dva litra močnega žganja. Res je mož izpil dva litra žganja in hotel še več pijače, ki mu je pa tovariši niso hoteli dati. Kmalu pa je Vuković prebledel; zgrudil se je na tla in se ni več gnil. Ko so preplašeni tovariši videli, da je mrtev, so o dogodku takoj obvestili policijo. O smrti mladega delavca so bili obveščeni njegovi starši v Jezeranah. Policija je uvedla preiskavo.

* **Knjiga «Francezi in rokovnjači»** bo veljala samo 10 Din in se bo pošiljala po povzetju, ker nekateri naročniki sami to žele. Izšla bo, če se oglasi 1000 naročnikov. Prijazno vabim vse cenjene naročnike in naročnice, naj se čimprej oglašé. — Gustav Strniša, Rožna dolina V/21, pošta Vič pri Ljubljani.

* **Pojasnilo.** G. dr. Vasič, odvetnik v Novem mestu, nas prosi za objavo naslednjega pojasnila: Svoječas je Vaš list priobčil vest, da je Bartolj Ivan, posestnik v Št. Rupertu št. 80, dne 2. junija 1930. svojo ženo Marijo na zverinski način umoril. Glasom obvestila preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Novem mestu z dne 4. avgusta 1930. pa se je uvodna preiskava, ki se je začela zoper Bartolja Ivana zaradi zločina po § 178./2. k. z., ustavila, ker je obtožitelj odstopil od kazenskospodnega pregona. Iz navedenega dejstva izhaja, da je bil Bartolj Ivan umora svoje žene po krivici osumljen, da predmetna vest, svoječas priobčena v Vašem listu, ne ustreza resnici ter da o kakem zverinskem umoru, ki naj bi ga bil zagrešil Bartolj Ivan nad svojo ženo, ne more biti govora.

* **Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne «Franc Jožefove grenčice»** izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni boleznih, zelo zadovoljni z učinkom «Franc Jožefove vode». Franc Jožefova grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Gospa, dobre lastnosti terpentina** so Vam znane. Ker ima milo Gazela veliko količino te koristne snovi, boste pri svojem trgovcu zahtevali samo Gazela' milo.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NA SLAVLJU PILŠTANJSKIH GASILCEV.

Pilštanj, v začetku avgusta.

Kako globoko se je ukoreninila ideja gasilstva, je pokazala zopet v nedeljo dne 13. julija slavnost na Pilštanju ob blagoslovitvi nove motorne brizgalne. Že v soboto zvečer so se domači gasilci postavili z bakljado. Ob štirih zjutraj je domača godba pozdravila krasno nedeljsko jutro. Kmalu nato so se začeli zbirati domači gasilci, da pripravijo vse potrebno za udobnost gostov. Ob devetih je pozdravil došle tovariše, med katerimi sta bili polnoštevilno zastopani društvi Kozje in Polje, domači tajnik, g. Zagrajšek. Nato se je formiral spreved z godbo na čelu, ki je ob velikem špalirju ljudstva korakal do cerkve. Po kratkem oddihu se je pričela cerkvena slavnost s procesijo, katere se je udeležilo vse uniformirano gasilstvo. Po službi božji je izvršil častiti g. dekan kozjanski, Krohne, ob asistenci domačega g. župnika J. Rauterja, župnika iz Buč g. Turka, župnika iz Zagorja g. Pribožiča, misionarja iz Celja g. Mala in domačega bogoslovca g. Lupšeta, cerkveni obred nad motorko in ga končal z lepim govorom.

Nato je glavna kumica, g. Regvatova, izročila društvu brizgalno z željo, da bi se uporabljala malokdaj, vendar pa vselej uspešno v blaginjo človeštva. Načelnik, g. Prisljan, se je zahvalil duhovščini, gg. kumicam in kumu, pozdravil tovariše goste, domače gasilce in ljudstvo. G. Podlinšek je pozdravil navzočne v imenu kozjanske

POLNE GRUDI, NAPETE MEČI,

lepe po obliki, strumne, očarljive dražesti, razvija pri damah vseh starosti po zdravnikih priporočena „Ideal miksura“. Pripravi naravnite, upadlje grudi do krasnega razvika in trdnosti. Že po štiritredenski uporabi se prsa in meči, kakor potrjujejo predležča zahvalna pisma, očitno napno in zaokrožijo. Mršave partije vratu dobe mamico, mehko linijo. Ven stoječe kosti izginejo, suhe meči se vidno okrepe z „Ideal miksuro“. Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din; 3 steklenice 24 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice B, poštni predal 12/B 2, Češkoslovaška.

župe in bodril gasilstvo k vztrajnemu delu. V imenu JGZ in istočasno kot zastopnik žalske župe je govoril tovariš g. Pišek iz Babnega pri Celju, ki je v krasnih besedah poveljeval vzvišene naloge gasilstva ter poudarjal, da gasilstvo ne obstoja za parado in zabavo, ampak da so njega naloge tako težke in tako plemenite, da bi bile gasilske vrste brez idealnih, požrtvovalnih in nesebičnih ljudi nemogoče.

Nato je celotno gasilstvo defiliralo pred dostojanstveniki in je bilo izvršeno darovanje okrog brizgalne, ki je pokazalo, koliko plemenitih in zavednih ljudi ima župnija pilštanjska z okolico.

Posebno ponosno je pilštanjsko društvo na svoje kumice, katerih je prisostvovalo devet. Z velikodušnimi darovi so dokazale, da razumejo človekoljubne smotre gasilstva in so domačemu društvu znatno olajšale breme, ki si ga je nprtilo z nakupom motornega orodja. Kumice so ga. dr. Jenkova iz Kozjega, ga. Regvatova, ga. Kolarjeva, ga. Stauerjeva, ga. Marija Mačkova, ga. Julka Mačkova, gdč. Cilka Mačkova, gdč. Franciška Lahova, kum pa g. Anton Bah, vsi iz Pilštanj.

Popoldne se je vršila na vrtu g. Kolarja v Lesičnem veselica. Okusno prirejeni veselični prostor ni prišel do veljave, ker je nenadni dež pregnal goste v gostilniške prostore. Udeležba sosednih društev kakor tudi drugega ljudstva je bila častna. Žal pa se zaradi pomanjkanja lokalov prosta zabava ni mogla razviti tako, kakor je to obetalo razpoloženje ljudstva. Kljub slabemu vremenu, ki nam je odvrnilo precej najavljenih gostov, se je slavnost obnesla tako, da je zadovoljna tudi društvena blagajna.

S ponosom lahko trdimo, da beleži slavna pilštanjska kronika malo dni, ki bi se po svoji veličastnosti in pomembnosti lahko kosali z letošnjo škapularirsko nedeljo. Ljudstvo vsega okraja je s tem dnem prišlo do najmodernejšega gasilnega orodja, ki je pripravljeno braniti vsak čas imetje bližnjega. Mlado društvo pilštanjsko je pokazalo jekleno energijo v zmislu gasilskega gesla:

Odprto nam vedno uho in oko,
pomagati vedno pripravljene smo!

NASTOP SOKOLSKE ČETE PRI SV. URBANU V SLOVENSKIH GORICAH.

S v. Urban, 10. avgusta.

Prejšnja nedelja je bila za nas pomemben dan. Vršilo se je namreč veliko sokolsko slavje ob priliki prvega telovadnega nastopa naše mlade sokolske čete. Hiše od šole do telovadišča so bile domala vse okrašene z državnimi trobojnicami, kar je dalo kraju posebno svečano lice. Že ob dveh popoldne se je začelo zbirati pred šolo domače ljudstvo, čigar število pa se je še povečalo po večernicah in ko so prispeli v velikem številu gostje, posebno iz Ptuja, od Sv. Lenarta in tudi iz bližnje okolice.

Po večernicah je sprevid s ptujskim praporem in domačo godbo na čelu odkorakal na telovadišče, ki je bilo prav lepo urejeno in okrašeno. Sprevid, v katerem so korakali deca, članice, naraščaj, člani, in ki ga je zaključila četa domačih fantov v lepih narodnih telovnikih, črnih kratkih hlačah in s šajkačami, se je razporedil po telovadišču, obkrožen od množice domačinov in gostov. Vsem navzočnim je izpregovoril dobrodošlico župan g. Rašl s presrečnim nagovorom. Za njim sta izrekla pozdrav še starosta in podstarosta čete, brata Rakuša, in šolski upravitelj

Kocmut, nato pa načelnik br. Majcen, ki je zaključil svoj govor z vzklikom kralju Aleksandru in starosti kraljeviču Petru, čemur so se pridružili vsi prisotni. V imenu župe je pozdravil domačine in Sokole še župni starosta, br. dr. Kovačič. S tem je bil prvi del sporeda zaključen in sledil je telovadni nastop, ki ga je otvorila ženska deca s prostimi vajami na petje pod vodstvom sestre Kirbiševce. Sledila je moška deca z bratom Majcnom, nato članice, na čelu jim br. Kocmut ml., nato pa četa krepkih fantov v predpisanem kroju, ki jo je vodil br. načelnik Majcen. Veselili smo se ob nastopu kmečke dece, iznenadile so nas članice, kmečka dekleta, ki so pokazala toliko izurjenosti pri prostih vajah, še bolj pa smo se divili strumnemu nastopu domačih fantov, ki so izvajali vaje za Beograd. Bratom vaditeljem in sestri vaditeljici, posebno pa bratu Majcnu, moremo le čestitati k lepemu uspehu.

Za domačimi oddelki je nastopila četa pontonirskega bataljona iz Ptuja ter izvajala prav strumno in skladno vaje s puškami, za kar je žela burno priznavanje. Za orodno telovadbo so sledile ptujске naraščajnice, nato pa vaje članov in članic iz Ptuja in od Sv. Lenarta. Nastop so zaključili ptujski naraščajniki z Murnikovim «Turškim maršem» in «Carmenom».

Ves nastop je dokazal, da je naša četa pri Sv. Urbanu močna sokolska postojanka v Slovenskih goricah, ki ji želimo še mnogo uspehov in razmaha, krajem pa, kjer se še ne snujejo sokolske čete, naj bo Sv. Urban v dokaz, da more Sokol tudi na vasi čvrsto razprostrti svoja krila. Zdravo! S. K.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Hruške v pari. Ne prezrele in premeheke hruške olup, jih razreži, če so debele, na osem delov, manjše samo na štiri dele, iztrebi jim pečke in jih položi v mrzlo vodo, da ostanejo lepo bele. V vodi jih pusti pol ure. Potem odcedi vodo in nalij na hruške sveže vode. V tej vodi jih pristavi k ognju. Ko zavro, jih kuhaj še pet minut, nato pa jih precedi skozi cedilnik. Med tem zavri en liter vode z eno kilo sladkorja. To naj vre četrt ure, potem postavi na hladno. Hruške naloži v pripravljene steklenice, kolikor moreš na gosto, in ko je steklenica polna, nalij noter prekuhanega sladkorja toliko, da pokrije sok vse krlje. Nalij sladkornega soka toliko, da seže za dva prsta do roba. Nato steklenice dobro zaveži s pergamentom. Ko si to napravila, zavij vsako steklenico v primerno krpo in jih postavi v prostoren lonec drugo poleg druge. Zavite pa morajo biti v krpe tudi spodaj pri dnu, ne samo naokoli. Potem nalij v lonec vode, in sicer če so steklenice mlačne, nalij mlačne vode, če so pa steklenice že hladne, pa nalij mrzle vode. Lonec s steklenicami postavi na štedilnik, a ne na odprt ogenj. Ko zavro, jih pusti, da se kuhajo še deset minut, potem jih odstavi in ko se je voda v loncu čisto ohladila, vzemi steklenice ven, jih obriši in shrani na suhem kraju. Kila sladkorja zadostuje za štiri do pet kil hrušk.

NAŠI NA TUJEM

PISMO IZ FRANCIJE.

Kako skrbe Francozi za tujski promet.

Markstein, sredi julija.

V tem pismu hočem opisati propagando Francozov za tujski promet. Ti kraji, kjer smo mi, so najvišje planine Alzacije. Šele po vojni so dali Francozi napraviti tukaj lepe ceste. Med hribi je bila prej velika pusta dolina v višini čez 1000

metrov. Pozidali so tudi ogromen jez, visok 50 m, dolg 800 m in je tako nastalo veliko in globoko umetno jezero. Ob nedeljah pride mnogo avtomobilistov in turistov. Tudi mi se gremo večkrat kopat v to jezero. Kar neverjetno čista in prijetna kopel v tej planinski vodi. Pri jezeru je moderen hotel. Kraj Markstein, kjer mi stanujemo, je še dobro uro v hrib, in sicer prav ob robu planine. Vrh planin so ogromni državni in občinski pašniki, tako da smo hodili ves dan, pa še ni bilo konca teh planjav. Na tisoče govedi in ovc se paše od maja do oktobra v tej bujni paši, na zimo pa odženejo živino v dolino.

Pred dvema letoma je zložila Societé Touristes (turistovska zveza) 25 milijonov frankov, za katere zidajo hotele. Lani je bil odprt prvi hotel, drugega odpro pomladi in bo večji kakor katerikoli v Sloveniji ter bo imel kar 290 sob. Tudi sicer skrbijo Francozi z vsemi sredstvi, da privabijo turiste in delajo zgovorno reklamo — z delom. V zadnjih dveh letih so napravili dvoje smučarskih cest, ki peljeta z vrh planin prav do jezera. Silno strmo je, da je kar strabota že doli gledati, kaj šele, da bi se človek spustil s smučmi navzdol. Lansko leto je bila tukaj mednarodna smučarska tekma. Ceste so povsod lepo napete in asfaltirane in so stale Francozi težke milijarde.

Sloveniji bi bili lahko Francozi lep vzgled, kako dvigniti tujski promet. Ali je slovensko Pohorje kaj drugega za Slovenijo, kakor so te planine za Alzacijo? Ko bi se po Pohorju napravile moderne ceste ali celo umetno jezero in moderni hoteli, bi bil s tem zagotovljen v letu in zimi pester tujski promet.

Kdaj bo Slovenija kaj takega dočakala? Z delnicami bi se nabralo dovolj denarja, s katerim bi se z združenimi močmi mnogo storilo za napredek tujskega prometa v domovini. Sicer čitamo, da napravijo žično vzpenjačo na Pohorje, vendar želim po razmahu tujskega prometa tukaj, da bi bila ta vzpenjača le začetek, ne pa konec propagande za tujski promet v Sloveniji.

Sicer se nam tu v tujini ni za enkrat pritoževati. Dela je dovolj, zaslužek je pa tudi primeren. Čistega zraka, sirovega masla in dobre planinske vode nam pa tudi ne manjka. R. H.

NESREČA NAŠEGA ROJAKA V KANADI.

Calgary Alta, 1. avgusta.

Dolgo časa se ni nihče oglasil iz naše nasebine. Tukaj v Calgaryju nas je precej Slovencev in drugih Jugoslovanov. Kakor po vsej Kanadi, vlada tudi tu velika brezposelnost. Nekoliko Slovencev nas je bilo zaposlenih pri E. H. Crandell Co. (Brick Yard). Zaradi slabega prometa in malih naročil je delo ustavljeno za nedoločen čas. Drugega dela sploh ni. Obljubljajo precej dela, češ, da bodo začeli graditi vodovod. Kako bo to, bo pokazala prihodnost.

Žal moramo sporočiti žalostno vest. Izgubili smo tovariša in prijatelja Ivana Janžekoviča, doma iz Bojanje vasi, župnija Radovica pri Metliki. Tragični dogodek se je odigral 17. julija na postaji Morese v provinci Saskatchewan. Ivan Janžekovič je bil zaposlen pri E. H. Crandell Co. na Brick Yardu. Ko se je delo ustavilo, smo bili še vsi skupaj. Ker pa tu ni bilo najti nove zaposlitve, so odšli Ivan Janžekovič, Josip Rauch in Martin Režek v provinco Saskatchewan, kjer je Janžekovič delal na farmi že v letih 1927. in 1928. Kakor vsi drugi brezposelni, so se tudi naši trije tovariši peljali s tovornim vlakom iz Calgaryja 15. julija zvečer. Na postaji Morese so čakali usodnega dne, 10. julija, na drug tovorni vlak. Janžekovič je hotel skočiti nanj, a je tako nesrečno padel pod kolesa, da so ga na mestu razmesarila. Tovariša Rauch in Režek sta ponesrečenca prenesla vkraj in je bil poklican zdravnik in rešilni voz, a žal za nesrečnega Janžekoviča ni bilo več pomoči. Po preteku pol ure je izdihnil mučeniško dušo. Prišel je tudi stražnik in popisal vse podrobnosti, tičoč se pokojnika.

Takoj po nesrečnem dogodku sta nam to javila tovariša Rauch in Režek. Ves tragični dogodek smo sporočili slovenskemu ameriškem časopisju, tako «Glasu naroda» in «Ameriškem Slovencu», in prosili vse rojake v Ameriki in Kanadi, da priskočijo na pomoč otrokom in ženi pokojnika. Slabi časi so nastali, ali upamo, da bo sčasoma mogoče nekaj zbrati. Vsi darovi naj se pošljejo naravnost ženi pokojnika ali pa Johnu Bajuku, 227—2nd. Ave East, Calgary Alta, Canada.

Tovariš J. Bajuk je bil Janžekovičev ožji rojak in prijatelj in bo skrbel, kolikor le mogoče, da se darovi dostavijo družini. Globoko nas je potrla ta vest in žal, da nismo mogli na kraj nesreče, ki je oddaljen od tu okrog 360 milj. Pokojni Ivan je bil priljubljen povsod med rojaki. Kdor ga je spoznal, ga je vzljubil. Dragi Ivan, počivaj v miru in snivaj sladke sanje o domovini in o najdražjih, ki jih nisi več mogel objeti in ne gledati domačega kraja! Naj ti bo lahka kanadska zemlja! Njegovi obitelji izrekamo naše globoko sožalje! Zaluzoči tovariši: Mat. Schultz, John Bajuk, Franc Janžekovič, Dane Popovič, Joe Gradišar in Frank Vitkovič.

Creutzwald-Moselle (Francija). Ob godovanju enega izmed tukajšnjih zvestih bralcev «Domovine» se spominjamo tudi domačih, posebno staršev, bratov, sester kakor tudi vseh vrlih «Domovinašev»: Alojz Sodec iz Male Nedelje pri Ljutomeru, Franc Bolkovič iz iste fare, Mihael Streicher iz št. Gotarda nad Trojanami, Andrej in Jakob Tavčer iz Cerknega v Primorju, Franc Cuješ iz Šmarja pri Jelšah, Leopold Mlakar z Dolenskega in Franc Kazine iz Sevnice ob Savi. Zdravo!

L'HOPITAL (Francija). Tudi naše tukajšnje slovensko podporno društvo «Edinost» je izdalo nabiralno polo za brezposelne rudarje v Sloveniji. I. in II. predsednik društva sta prav skrbno nabirala povsod pri Slovencih, za kar jima lepa hvala. Posebna hvala primorskim Slovencem, ki so se nam pri zbiranju pridružili ter darovali po možnosti. Darovali so po 10 frankov: Fink Martin, Erjavec Stanislav, Eberl Gašpar, Mrz Franc in Bizjak Lojze, po 5 frankov pa: Blaškovič Ivan, Kamnik Jožef, Selič Edmond, Hladin, Burjančič Franc, Mirt Karel, Brusič Nikola, Kranič, Justič Ivan, Štefanc Jožef, Burjančič Jožef, Kozeli Lojze, Prijon Lojze, Laurič Andrej, in 3 franke Dečman Andrej, skupno 123 frankov. Omeniti moramo, da stanuje tu samo osem slovenskih družin. Vsi pošiljamo srčne pozdrave iz tujine svojim prijateljem in znancom v lepo domovino! Društven tajnik Kamnik Jožef.

RECKLINGHAUSEN (Westfalska). Nedavno številka «Domovine» je prinesla žalostno vest o veliki nesreči, ki je zadela brata Sokola Toneta Maleja in po njem vso našo domovino. Tudi nas tukaj na tujem je ta žalostna vest pretresla do dna naših src. Tone Malej je po tragičnem naključju izdihnil svojo idealno dušo v borbi za ponos naše rodne grude, domovine. Blag mu bodi spomin! Mi na tujem sočustvujemo z vami, bratje Sokoli, z vsem jugoslovanskim narodom in s pokojnikovo rodbino ter izrekamo svoje najprisrčnejše sožalje.

ZDRAVSTVO

ZASTRUPLENJE S KISOVO KISLINO

Kisova kislina ali jesihova esenca je v vsaki hiši domača. Kar na polici stoji v kuhinji. Nihče se ne zmeni za rdeča križa na steklenici. Beseda strup poleg križev na listku se zdi večini prazen strah. Kaj bo strup, ko ga pa prodajajo na litre. Res čudna reč je to, toda dokler je prodaja kisove kisline dovoljena, je naša sveta dolžnost, opozarjati čitatelje, da je kisova kislina, ki jo uživamo dan za dnem, posebno v solatnem času, tudi v razredčenem stanju zdravju škodljiva, v čistem stanju pa je opasen strup.

Poglej, prijatelj, svoja usta potem, ko si jedel solato, okisano z razredčeno kisovo kislino. Sluznica je vsa zamodrena z belo prevlakom. Če bi pogledal goltanec in želodec, bi videl isto sliko. Kaj pa pomenita zamodrelost in belina? Nič drugega ne, kakor da je sluznica opečena po kislini. Prav podobne znake opazimo pri uživaju močnega žganja. Pa boš krivo sodil: „Saj to ni nič; nikoli še nisem slišal, da bi bil kdo zaradi tega umrl, ker je jedel z esenco okisano solato.“ — Počasi, prijatelj! Tudi tega, da je žganje škodljivo za prebavne organe, ne verjame nihče. Če bi te pa povabil k raztelesenju žganjarja, bi prav lahko videl, da sta njegov goltanec in želodec vsa razjedená od neštehtih brazgotin. Ker taka opustošena sluznica ne more več pomagati pri prebavi, prične nesrečnež hirati, vendar pa pije vedno močnejše žganje vse dotlej, da ga pobere prezgodnja smrt.

Videl sem žganjarje, ki so pili hud kis iz esence, da jim je zamoril spekočino od žganja vnetega želodca. Pa smo tam, da vidimo silno škodljivost kisa iz esence. Tak kis omrtvi sluznico ter jo napravi začasno nesposobno za delo, in to prav v času pred jedjo in po njej, ko ima največ dela. Vsakodnevno paljenje sluznice s kisom iz esence povzroča stalno vnetje sluznice in vodi do prebavnih nepravil. Kadar se pa želodec krega, je že ogenj v strehi našega zdravja. Ob poletnem času tožijo ljudje, da nimajo teka in zvrčajo vso krivdo na vročino. Nekaj resnice je že pač na tem, vendar pa je slabega teka kriv večinoma le kis iz esence. Vsakomur svetujem in priporočam: Kisova kislina naj izgine za vedno iz naših kuhinj. Nadomesti naj jo domači sadni ali vinski kis. Premožnejši ljudje in ljudje z bolnim želodcem pa naj kisajo jedi s citronovim sokom. Kako napravite doma dober kis, vam povem v prihodnji številki.

Prekletstvo kisove kisline pa ne gre le za počasnim uničevanjem odraslih, temveč si poišče vedno žrtve — pogostoma celo smrtne — med otroki. Brezskrbna mati pusti steklenico s čisto kisovo kislino na mizi; ko obrne hrbet, že stegne otrok roko po strupu in srkne. Obupen jok opozori mater, da se je otroku nekaj pripetilo. Čim opazi nesrečo, ne tarnaj in ne jokaj ali celo ne tepi otroka, temveč mu daj takoj mleka piti. Če ga nimaš pri roki, pa mu daj v kozarec eno žlico jedilne sode (sode bikarbone), ki jo imajo v ku-

hinjah za lažje kuhanje sočivja in za tolaženje gorečice ali zgage. Če je bila pomoč hitra, se ni bati zlih posledic. Dogodi se pa, da pride do zastrupljenja, ko ni nikogar odraslih doma. Tudi takrat daj otroku takoj mleka ali jedilne sode in pelji ga nemudoma k zdravniku, da on odloči, če je otrok za bolnico.

Usta, goltanec in želodec ostanejo tudi pri hitri pomoči nekaj dni boleči, zato ne sili otroka s hrano, za žejo mu daj mleka! Za zdravljenje opečenin dajaj otroku trikrat na dan eno kavno žličko masovničnega olja (če ga nimaš, odleže nekaj tudi navadno jedilno olje) in mu maži tudi usta z njim. Vendar bolje je: drži ga kot lovi ga! Zato zahtevam v imenu ubogih otrok, ki sem jih videl v silnih mukah umirati na zastrupljenju s kisovo kislino: Matere, pomečite še danes iz hiše steklenice s kisovo kislino, ki preži vsako minuto na vašo deco! Ven z zločincem! Po smrti je kesanje zastoj in nobena mati še ni s solzami obudila mrtvega otroka, ki ga je umorila s svojo lahkomišelnostjo. —K—

Pogoj za zdravje

Je čisto perilo! Belo kot mleko bo to, ako ga boste dosledno prali s pravim

Gazela
terpentinovim milom

288

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglas, doplovanja in trgovski oglas vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Iščemo prodajalce

po deželi za posnemalnike, brzoparilnike, pletilne stroje, kolesa itd. (tudi za postranski zaslužek). «Tehna», družba, Ljubljana, Mestni trg št. 25/L. 354

Načrte in proračune

za gradbe izvršuje Tehnični biro «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/L. — Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta. 355

Kolesarji!

Vse potrebščine in dele za kolesa dobite v trgovini Fr. Senčarja, Mala Nedelja. 347

Posestvo

v Saleški dolini na Plešivcu v izmeri 64 johov s hišo, gospodarskimi poslopji in kozolcem-dvojakom ter oddaljeno slabo uro od železniške postaje v Pesjem, se proda. Njive izredno globoke in z rodovitno zemljo. 30 johov je smrekovega in bukovega gozda. Sadovnjak. Resni kupci naj se obrnejo na Marijo Vošnjakovo na Plešivcu pri Velenju. 346

Sprejmemo še nekaj zastopnikov

za prodajo šivalnih strojev, koles, gramofonov itd. «Centra», Ljubljana, poštni predal 248. 330

Kovači!

Najbolji trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 30

Šoferska šola

Gojko Pipenbacher, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Specialni učni avtomobil. 359

Kovaškega učenca

ki se je že nekaj časa učil kovaštva, sprejemem. Ivan Steblovnik, kovaški mojster v Smartnem ob Paki. 368

Viničar s 4 do 5 ljudmi

se sprejme v vili Gretl pri Ljutomeru. Reflektanti naj se obrnejo na Marka Rosenberga v Ljutomeru. 364

Malo vinogradniško posestvo

sestoječe iz hiše, vinskega hrama, hleva, lepega, na novo z zlahnim trtjem zasajenega vinograda, pravljenege še za regulirati, sadnega vrta in bukovega gozda, se zaradi družinskih razmer proda. Cena 15.000 Din. Na željo se proda tudi hišni in vinski inventar. Janez Znidaršič, Lepstan pri Klenovniku, pošta Škocijan, Dolensko. 361

1.000 Din plačam,

«Alo Van ne odpravim vaših kurjih oči, bradavic, roženice, otekli z zdravniško priporočenim „Ria Balsamom“ v treh dneh brez bolečin in brez nevarnosti, brez noža in brez vnetja. Gozdni svetnik g. L. piše: „18 let sem trpel na kurjih očeh: vsak čevlji in vsak korak mi je povzročal muko“. Enako pišeta vladni svetnik dr. Bodenstern in grofica Zeppelin. Cena z garancijskim pismom 8 Din. 3 lončki 15 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice, po tni predal 12/E 8, Češkoslovaška.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Darovalec.

Cerkovnik: «Gospod, pazite, da ne izgubite hlač.»

— «Zakaj pa?»

Cerkovnik: «Ker ste vrgli v nabiralnik dva gumba.»

Berač.

— Evo vam par nogavic, če hočete. Samo malo zakrpati jih bo treba.

— Bom pa kar počakal, milostiva, saj menda ne bo dolgo trajalo.

Slabo je odrezal.

— Za trgovčevo hčerko si hodil. Si dosegel svoj namen?

— Ne, slabo sem odrezal.

— Zakaj pa nisi omenil, da imaš bogatega strica, po katerem boš podedoval?

— Saj sem omenil in haš to mi je postalo usodno, ker se je poročila s stricem.

Razumljivo.

— Prijatelj, poznaš me že deset let — hm — ali bi mi ne hotel posoditi 200 Din?

— Ne!

— Zakaj pa ne?

— Ker te poznam že deset let.

Pred sodiščem.

— Čujte, ali je bila tatvina izvršena tako, kakor sem jo opisal jaz?

— Tako ne, gospod sodnik, priznam pa, da je vaš način mnogo boljši od mojega.

Pred sodiščem.

— Obtoženec, ali morete navesti kaj, kar bi govorilo v vašo korist?

— Slavni sodnik, izvolite vpoštovati, da je moj zagovornik začetnik.

Zaljubljenca.

— Dušica, daj mi poljubček in še enega in še enega.

— Zakaj pa ne rečeš takoj tri?

Nova služkinja.

— Kadar odpirate vrata, morate na prvo potrkati.

— Če odpiram omaro, tudi?

Previdnost.

— Zakaj pa imaš pri postelji rešilni pas?

— Ker sem že tri noči v sanjah videl, da se potapljam.

Drago gledališče.

Novoporočenca dobila po pošti darilo — dve gledališki vstopnici in listek, na katerem je napisano: «Uganita, od koga?»

— Morda zveva to v gledališču —, pravi žena. Zvedela nista, toda ko sta se vrnila, je bilo stanovanje izropano, na mizi je pa ležal listek, na katerem je bilo napisano: «Ali že vesta, od koga?»

Tašča.

— Ni sile na svetu, ki bi me ločila od ženina, — pravi hčerka materi. Tudi on je izjavil, da ne pod nobenim pogojem ne zapusti.

— Kaj pa, če mu povem, da bomo stanovali skupaj, ko se poročita?

Čuden opis pogreba.

Učenci so dobili pismeno nalogo, v kateri naj bi opisal vsak kak svoj doživljanj.

Eden izmed njih si je izbral opis nekega pogreba. Ker pa ni znal pravilno postavljati vejic in pik, je nalogo tako-le napravil:

«Za krsto je stopal župan na glavi, je imel cilinder na nogi, lakaste čevlje v roki, je nosil dežnik pod nosom, pa naočnike in oči povešene v globoko žalost.»

Pred sodiščem.

— Zakaj niste oddali denarnice takoj, čim ste jo našli? Saj ste bili samo nekaj korakov oddaljeni od policijske stražnice.

— Ker sem jo našel pozno zvečer, sem jo hotel oddati drugo jutro.

— In zakaj tega niste storili?

— Ni bilo mogoče — bila je prazna.

Tri želje.

Trije prijatelji se pri čaši dobre kapljice pomenjujejo, kakšna smrt bi bila najlepša.

— Po mojem mnenju je najbolje dobro pomeriti in ustreliti se naravnost v srce — pravi prvi.

— Jaz bi pa najraje umrl od starosti.

— Meni bi bila pa najljubša smrt strica Janca, ker bi pomenila zame najmanj 5000 Din enkratne podpore.

V gostilni.

— Kako to, gospod natakar? Eden naš starejših gostov sem, pa sem dobil samo en košček mesa, gostu pri sosedni mizi ste pa prinesli dva.

— Oprostite, vaš košček smo pozabili prerezati.

Otvoritveno naznanilo.

Čenjem preivalcem Dolenjske naznanjam, da otvorim začetkom meseca septembra **lastni zobni a elje v Trebnjem** v hiši g. Tomica P. n. občinstvu se najtopleje priporočam. Cene zmerne! Delo solidno!

Ivo Kordan,

koncesionirani zobniktehnik,
Trebnje na Dolenjskem.

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trvdki **CADEZ & RAR** Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega in najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozčki od najpreprostejšega do najfinejšega mode a. Izdeluje se tudi po okusa naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov Ljubljana, Karlovška cesta stev 4.

Zahtevajte kataloge naših hišnih in gospodinjstvih predmetov vsega sveta zastonj in franko! Zadostuje dopisnica. Za svoje blago dajemo 1000 dni garancije.

I. razpošiljalnica „Omnia“, Ljubljana.

Glasba osrečuje ...

če jo slišite, prav posebno pa, če se sami z njo bavite! Ni treba, da je Vaš dom brez godbe! Stopite z nami v stik in si izberite primeren poceni instrument. Zahtevajte neobvezno ponudbo in

brezplačni veliki katalog!

Dobavimo Vam direktno iz tovarne v Nemčiji, odnosno prodajne podružnice v Mariboru.

Pišite takoj na naslov:

MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 104-B

«SPLIT», A. D. ZA CEMENT PORTLAND, SPLIT.

Salom

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

General. zastupstvo «ALPEKO», industr. društvo, Ljubljana, Masarykova 25.

Nervoznost,

občna utrujenost, predčasna uvenelost, revmatizem in druge bolezni ugonablajo organizem onih, čijih kri je onečiščena z otrovi narušene razmene materije (kakor s sečno kislino, urati, oksolati i. dr.).

Teh bolezni se morate obvarovati, a prav tako je tudi zaradi njihovega zdravljenja potrebno, od časa do časa očistiti kri gori imenovanih strupov s fiziološkim ekstraktom (kot je «Kalefluid» D. Kaleničenkova) iz žlez mladih živali. Po dovršenem kurzu zdravljenja s «Kalefluidom» izginejo bolezni, slabosti, delovna nesposobnost in prejšnji bolnik uživa zopet vse lepote življenja mladih let. Brezplačno pošljemo novo metodo «Pomlajevanja in zdravljenja bolezni», preporod moči in zdravja. Obrnite se na naslov: Beograd, Kralja Milana 58, Miloš Marković, Za Ameriko: A. Tchernoff, 50 East, 127 St. New-York City.

«Kalefluid» se prodaja v vseh lekarnah in drogerijah.

PRIJATELJI!

Zakaj so francoske lini e najkrajše in na boljše v Južno Ameriko in Severno Ameriko?

Zato, ker je francosko pristanišče Le Havre najbližje New-Yorku in L u b j a n i, ker so veličanski brzonarniki «lie de France», «Paris» itd. v hitrosti neprekosljivi in prijubljeni zato, ker imajo tudi v tretjem razredu udobne kabine in ker je i. b. o. n. a. p. o. s. r. e. ž. b. a. o. k. u. n. a. d. o. m. a. č. a. h. r. a. n. a in znamenito francosko vino «Borde» brezplačno pri vsakem obedu. Najkrajša pot v Južno Ameriko pa gre preko pristanišča Marseille 14 do 15 dni v Argentino.

Cie. Gle. Transatlantique Chargeurs-Réunis in Transport-Maritimes. Pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana, Kolodvorska ul. 35

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke
od Din 44.— naprej.

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapestne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od
Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE
VERIZICE (Colliers) od Din 85.— naprej.

Kovaci!

Najcenejši koks 100 kg . . . Din 85.—.

Pri večjem naročilu popust!

LJUŠLIANSKA MESTNA PLINARNA.

Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živine je
brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jaseu dokaz neprocnljive vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škatel 46 Din, 10 škatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOČA (zdrav en rotovža). Ljubljana 66.

KAJENJE JE STRUP!

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi EX-tabletami. Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je uporabljal 3 krat na dan EX-tablete. So popolnoma neškodljive! 1 ovoj stane 30 Din in poština. Popolna kura 5 ovojev 145 Din franko. Razpošilja po povzetju: „AURORA“ Sekt. 59. Novi Sad, Zg. tžnička ul. br. 38.

Ako želite, da ostanete Vaša gospodarska posopja z ostalim vred dobri rebarv na, morate nabavljati barve, pokost (firne), lake in druge tem slične redmete od no pri

DRAGU FRANZU

V LJUBLJANI, Stari trg št. 24 295

Postrežba točna.

Cene solidne!

Zahtevajte brezplačni
CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka dobra in cenena ura

Din 99.—

gle no jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

gle no jamstvo. 243

H. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Obvestilo.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom
otvoril dne 1. septembra t. l.

v Celju, Gosposka ulica št. 2,
trgovino modnega in manufakturnega blaga.

Zagotavljam, da se bom trudil, v vsakem pogledu
zadovoljiti cenjeno občinstvo in ga solidno postrezati
z najboljšim blagom po najnižjih cenah, ter se naj-
vljudneje priporočam

z odličnim spoštovanjem
Anton Brumec.

Pravilna pot, ki vodi do ozdravljenja živcev.

Bolni, izčrpani živci grenijo življenje, povzročajo mnogo trpljenja, kakor zbadanje, nadležne bolečine, omedlevico, strašljivost, šumenje v ušesih, motnjo pri prebavi, jezljivost, pomanjkanje volje za delo in druge slabe pojave.

Moja pravkar izišla poučna razprava Vam kaže pravo pot, kako se boste osvobodili vseh teh bolečin.

V njej so opisani vsi vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah.

Ta evangelij zdravja pošljem vsakomur

popolnoma zastonj,
če ga zahteva od dolenjega naslova.

Na tisoče zahvalnic potrjuje edini obstoječi uspeh neumornega in vestnega iskajočega dela za dobrobit bolehačočega človeštva. Kdor spada k veliki četi živčno

bolnih in kdor boluje na teh mnogoštevilnih pojavih, si mora nabaviti mojo knjižico utehe!

Priporočajte se sami,

da Vam ničesar neresničnega ne obljubljam, ker pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma **brezplačno** in franko poučno razpravo. — Zadostuje dopisnica z naslovom:

Ernest Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 321.